

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 258 (8964)

TRST, nedelja, 3. novembra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

IZREZATI TVORE!

Zdi se, da je z aretacijo bivšega načelnika državne varnosti generala Vita Micelija odkrit obstoj nezakonite skupine v vrhu državnega aparata, ki je vodila in usmerjala strategijo napetosti in v ustreznih političnih manevri pritiskala na razvoj zadnjih let ter se zadnje čase spuščala v odprte prevratniške pustolovščine. Poleg generala Micelija, ki je trenutno pod stražo v vojaški bolnišnici, obstaja, če drži trditve padovanskega sodnika dr. Tamburina, še »vzporedna vojska in civilna hierarhija«, ki ni zvesta republiški ustavi in njenim zakonom. Ta hierarhija je preko Micelija prejemala ukaze »političnega organa«, ki obstaja v senci in je mogoče le slutiti njegovo pravo usmeritev in namene.

V taki situaciji so napredne in demokratične sile v državi upravičeno zaskrbljene, ali ima to globlje korenine v oboroženih silah. Posebno je ta zaskrbljenost umestna v sedanjih »prazničnih oblastih« sprito vladne krize.

Očiten in nevaren je manever neofašistične desnice, ki ob aretaciji generala Micelija dviga hrup in trdi, da je »vsa italijanska vojska na zatožni klopi«. MSI bi na ta način rada izvalila ogorčenje v vojaških krogih, jih silila v avanture ali vsaj združila vse, ki bi hoteli, da se o »črni mreži« in zarotah ne govori in ne gre stvaram do dna. Napovedovanje MSI, da bodo ob jutrišnjem prazniku 4. novembra »pokazali zvestobo oboroženim silam«, glede na žargon fašističnega besednjaka, dovolj jasno govori o tem, kam meri prav v tem času fašistično prilivanje vojski.

Vendar stvari niso tako preproste, kakor morda mislijo Almirante in njegovi somišljeniki. Res je sicer, da je Seelba v časih hladne vojne izvedel v vojski čistko in izločil iz nje, kakor tudi iz policije, biveše aktivne udeležence odporniškega gibanja v državi, zaradi česar so pojavi nezvestobe republiški ustavi med visokimi častniki možni, toda na srečo so vendarle izolirani, ker družbeni pretrsi zadnjih let očito niso bili zaman.

Primer SIFAR iz leta 1964 in način, kako je bila tedanja zarota razkrinkana, dokazuje, da prevladujejo v oboroženih silah tisti, ki so zvesti demokratičnim ustanovam in da na te sile ne more računati nihče, ki ima prevratniške načrte proti republiki, zrasli iz odporniškega gibanja. Kot zgovoren primer naj služi le proslava 30-letnice osvoboditve v Firencah, kjer so skupaj korakali v svečani paradi vojaški, karabinjerji in stari »garibaldinci« z rdečimi rutami in prepevali pesmi optimizma.

Seveda je razumljivo, da to ne gre v račun silam, ki uživajo dokaj odkrito podporo od zunaj. ZDA in NATO, kot nosilka njenih neposrednih interesov, čutijo, da se ravnotežje sil v Sredozemlju spreminja. Portugalska in Grčija sta kretnili po poti neodvisnosti, ciprška kriza je oslabil pekt NATO v vzhodnem Sredozemlju, medtem ko vodi Francija na tem pomembnem medcelinskem križišču interesov svojo lastno politiko do Arabcev in nevrščenih dežel »tretjega sveta«. Prav zato je Italija tembolj na prepihu in je v politični krizi, ki jo pretresa, tako močan in izrazit pritisk nanjo.

Socialisti, pa tudi komunisti in velik del demokratiziranih, hočejo danes navzile polemikam, ki se nanašajo predvsem na socialne in gospodarske izbire, vlado, ki naj bo učinkovita in se izogne nevarnosti razpusta parlamenta in novih političnih volitev v prihodnji pomladi, ker se zavedajo, da bi se »praznina oblasti« v tem primeru še poglobila in razširila in bi vanjo lahko stopile s svojimi protidemokratskimi manevri mračne sile, ki bi jih bilo težje nadzorovati.

Taka vlada z učinkovito parlamentarno zaslonbo je možna, toda potrebno je hkrati odstraniti iz političnega življenja oblake, ki se grmadijo nad državnimi ustanovami, in italijanski družbi vrniti občutek varnosti z izrezanjem iz nje tvorov, ki so organizator in orodje za prevratniške akcije proti demokratični republiki. Potrebne so reforme v duhu državne ustave, v duhu demokratičnosti in soudeležbe državljanov in njihovih demokratičnih sil pri vodenju države. Le tako bo tudi jutrišnji dan — praznik oboroženih sil — dobil pravo vsebino z napovedanimi obiski civilnega prebivalstva v vojašnicah, v katere bodo državljanji ponesli razpoloženje ogromne večine italijanskega prebivalstva, ki hoče državo ustavnih svobod, demokracije, socialne pravičnosti, dela in gospodarskega napredka v miru in ki je za vse to pripravljena braniti republiko pred vsakršnimi fašističnimi pustolovčinami.

POSŁANICE ITALIJSKIH STRANK OB 4. NOVEMBRU

Oborožene sile naj čuvajo dosežke osvobodilne vojne

KPI: odnos med vojsko in ljudstvom utrjen za časa odporniškega gibanja
PSI: v protidržavne zarote zapleteni le posamezni pripadniki vojske

RIM, 2. — Ob 4. novembru, prazniku zmage in oboroženih sil, ki leto nekoliko sovpadajo z resnimi razpusti preiskav o raznih prevratniških poskusih o državnih udarjih in o zločinem fašističnem rovaranju, znanem pod splošnim nazivom »črna mreža«, v katere so bili vpleteni nekateri visoki častniki iz italijanske vojske, med katerimi naj omenimo le generala Micelija, bivšega poveljnika italijanske varnosti.

DANES

V Rimu je dr. Vitalone zaključil preiskavo o avgustovski zaroti in zaradi poskusa državnega udara zahteval, naj preiskovalni sodnik izda dvajset zapornih nalogov. Imena ljudi, ki bi jih moral aretirati, še niso znana. Medtem pa se nadaljuje polemika po aretaciji generala Micelija, ki bi ga dr. Tamburino hotel nujno premestiti v Padovo. V ta namen je zahteval pojasnila pri vojaških zdravnikih, ki so mu potrdili, da aretirane generalu gre vsekakor na bolje.

Italijanske stranke so v teh dneh, ko sodne oblasti preiskujejo razne primere zarote proti državi, v katere so vpleteni tudi nekateri vidni predstavniki oboroženih sil, ne nazadnje tudi bivši poveljnik varnostne službe SID gen. Miceli, naslovile na oborožene sile proglase, v katerih zagotavljajo popolno zaupanje italijanskega ljudstva v vojsko, ki je porok demokratičnih ustanov, saj je zrasla iz odporniškega gibanja, odraža ljudske volje po odpravi posledic dvajsetletne fašistične strahovlade.

Pooblaščen predsednik Moro je včeraj nadaljeval s pogovori za sestavo nove vlade. Srečal se je z bivšima predsednikoma republike Gronchijem in Saragatom, nato pa je imel daljši pogovor z dosedanjim načelnikom odbora za gospodarsko načrtovanje Ruffolom. Z njim je Moro razpravljal o gospodarskih načrtovanju, o čemer je včeraj govoril tudi z ministrom Colombom, ministrom Giolittiem in guvernerjem »Banca d'Italia« Carlijem. Moro posveča veliko pozornost gospodarskim in denarnim vprašanjem, ker se zaveda, da je prav v pravilnem začetku reševanja gospodarske krize ključ morebitnega uspeha nove vlade. Zato, menijo nekateri rimski krogi, namerava Moro baje sprejeti v svojo vlado tudi strokovnjake, med njimi znanega gospodarstvenika Saracena, ki naj bi prevzel proračunsko ministrstvo, ki je sedaj v rokah socialista Giolittija.

DR. VITALONE JE ZAKLJUČIL PREISKAVO O RIMSKIH »ČRNIH MREŽAH«

PREDLAGANIH DVAJSET ZAPORNH NALOGOV ZARADI POSKUSA DRŽAVNEGA UDARA V AVGUSTU

Imen niso še objavili - V kratkem premestitev aretiranega generala Micelija v Padovo? - Poskusi, da bi združili vse preiskave v rokah rimskih sodnikov

RIM, 2. — Namestnik državnega pravdnika dr. Vitalone je formalno predlagal preiskovalnemu sodniku dr. Gallucci, naj potrdi dvajset zapornih nalogov proti prav toliko obtožencem za prevratniške poskuse sredi letošnjega poletja, v avgustu, ko je bil pripravljen načrt državnega udara in spremembe ustavnega reda v državi.

Dvajset ljudi, čigar imen niso objavili, je »ustanovilo organizacijo, ki je nameravala spreminjati ustavni red ter obliko vladanja z omejitvijo oblasti predsednika republike«. V ta namen so zoročili »nameravali prizadeti osebo svobodo predsednika republike, istočasno pa dvigniti oborožen upor, ki bi se sprevrgel v pravo državljansko vojno«.

Namestnik državnega pravdnika potrjuje, kar je bilo doslej že znanega da so zarotniki (verjetno skupina, v kateri so bili Micelijo, Pomar in drugi) nameravali ubiti nekatero politično in sindikalno voditelje ter sodnike, porušiti mostove, naftovode, vode visoke napetosti, zastopniki vodovode ter prekiniti vse telefonske in druge povezave v Italijo.

Iz poluradnih virov se je izvedelo, da so med osebami, za katere je dr. Vitalone zahteval zaporne naloge, mnogi že zaprti v zvezi z drugimi preiskavami, med njimi general Ricci, ki je povejeval tankistom v Palmanovi, genovski misivce De Marchi, voditelj MAR Carlo Fumagalli, pobleži Salvatore Francia in drugi.

V istih krogih potrjujejo, da bi načrt državnega udara morali izvesti v noči med 14. in 15. avgustom letos z ugrabitvijo predsednika Leoneja, umorom predsednika vlade Rumorja, ministra Tavanija, tajnika KPI Berlinguerja, predsednika CK KPI Longa, poslanca Donat Cattina in sindikalista Luciana Lama. Vsi bi bil moral izbruhniti sočasno v 65 italijanskih pokrajinah, kar kaže na zelo razporedeno zarotniško mrežo.

Zahtevo dr. Vitaloneja preučuje sedaj organi preiskovalnega urada rimskega sodišča, ki ga vodi dr. Gallucci, sodnik, ki je že vpleten v spor s padovanskim sodnikom dr. Tamburinom, ker je slednji ukazal aretacijo generala Micelija.

Slednji je še vedno v vojaški bolnišnici »Celio«, vendar vse kaže, da mu ne bo uspelo podaljšati tega svojega »bivanja«, saj so sprito grozje dr. Tamburina, da bo s pomočjo izvedencev preveril »resničnost« generalove bolezni, sami priznali, da gre generalu na bolje in da sploh ni hudobol. Tudi prvi zdravstveni izvid, ki so ga objavili takoj po aretaciji, dokazuje, po mnenju specialistov le to, da je general Miceli bil razburjen zaradi aretacije, da je kadilce in da ima razmeroma visok krvni pritisk.

Zdi se, da je dr. Tamburino o pustil misel o posobenem zdravstvenem pregledu, ko so ga vojaški zdravniki obvestili, da bo general Miceli »goden« za prevoz v Padovo ali v zapore v Tridento. S tem v zvezi je tudi izbruhnila polemika glede tega, kdo je sploh dovolil, da se generala odpelje v vojaško bolnišnico. Ko so ga namreč naložili na bel mercedes in opravili že sto kilometrov dolgo pot proti Padovi, je Micelija obšla slabost. Padovski sodniki zatrjujejo, da so tedaj karabinjerski polkovnik Placidi in major Varisco ukrepali samovoljno brez predhodnega posvetovanja.

Od 11.15 do 13. ure so se padovski sodniki zbrali na sestanku, vendar ni o tem drugih vesti. Dr. Tamburino je po sestanku telefoniiral v Rim, kjer so mu vojaški zdravniki povedali, kako se počuti Miceli. »Zatem pa je častnikarjem poudaril, da general Miceli ni zakrivil zločinov, za katere je obtožen, v Rimu, pač pa drugje. S tem je neposredno odgovoril na formalno pritožbo Micelijevga branilca dr. Coppaja, ki se je kasacijskemu sodišču pritožil, češ da je za preiskavo pristojno rimsko sodstvo«.

Tamburino je popoldne kratko sprel tudi sindikalista CISNAL Cavallara, ki je bil skupaj s polkovnikom Spiazziem, med prvimi obtoženci za zaroto »Vetronice«.

V Rimu so medtem finančni strošniki preiskali stanovanje aretirane generala in njegovega svaka. Zdi se, da v stanovanjih niso našli ničesar.

V zvezi z raznimi poskusi, da bi rimskemu sodstvu prisilili vse pristojnosti glede preiskav o »črni mreži«, moramo zabeležiti še srečanje med preiskovalnim sodnikom iz Rima, dr. Gallucciem in njegovim turinjskim kolegom dr. Vitalone. Slednjemu je Gallucci predlagal združitev preiskav, toda Vitalone tega ni odobral.

Zadnje dogodke so politični krogi spremljali tudi s komentarji. Socialistično glasilo zatrjuje, da je še vedno potrebna budnost, ne pa alarmizem. V Italiji se je zadnja

leta napetosti že oblikovala trdna protifašistična fronta, ki je močnejša od vseh, ki bi se ji zoperstavili.

Poslanec Neri (PSI) pa izjavlja, da iščejo sodniki sedaj »politične kroge in tiste, ki so zarotniki finansirali«, kar je — v bistvu — tudi glavno vprašanje dneva.

V okviru provokacij, proti katerim čedalje bolj pozivajo napredne stranke in časopise, spada predvsem atentat na urade milanske občine, ki so ga pristavi fašistične »Legione Europa« izvedli prejšnjo noč. Upali so, da se bo poslopje zaradi velike količine trotila, polpolna zrusilo, vendar je peklenski stroj povzročil samo materialno škodo.

V Rimu pa so neznani napadi z »milotovkami« sedito italo - ameriške banke, kar se verjetno ukvarja v poskuse navidezno »levih« provokatorjev, da bi zaostri napetost pred prihodom Kissingerja v Rim.

POGOVORI POOBlašČENEGA PREDSEDNIKA ZA SESTAVO NOVE VLADE

MORO POSVEČA NAJVEČJO SKRBO GOSPODARSKI IN DENARNI KRIZI

Pogovor z bivšima predsednikoma republike Gronchijem in Saragatom - Se bo Moro odločil za strokovnjake v vladi?

RIM, 2. — Po včerajšnjem pogovoru z zakladnim in proračunskim ministrom ter z guvernerjem »Banca d'Italia« se je Moro danes srečal z bivšima predsednikoma republike Gronchijem in Saragatom. O tem pogovoru ni nobenih podrobnosti. Nato je pooblaščen predsednik sprejel Giorgio Ruffolo, dosedanjega načelnika odbora za gospodarsko načrtovanje pri ministrstvu za proračun. Tudi z njim je Moro govoril izključno o gospodarskih vprašanjih, zlasti pa še o gospodarskem načrtovanju in neuspešnih načrtovalne politike dosedanjih vlad. V ponedeljek se bo Moro srečal z dvema znanima gospodarstvenikoma, socialistomom Saracenom in demokratiziranim Gronchijem.

Iz tega izhaja, da se Moro ne mudi sestaviti vlado. Moro je izredno zaskrbljen zaradi gospodarske krize, ki se vedno pritiska in ki ji ni videti konca. V oktobru, ko je bila država dejansko brez vlade, se je položaj poslabšal, zlasti pa se je ponovno povečal primanjkljaj plačilne bilance, ki je v prvih petnajstih dneh znašal več kot 250 milijard lir. Če je primanjkljaj plačilne bilance naraščal v isti

višini tudi v drugi polovici meseca pomeni, da so vsi dosedajni ukrepi za omejitev uvoza in povečanje izvoza malo pomagali in da je bilo izboljšanje plačilne bilance v poletnih mesecih le prehodnega značaja zaradi velikega dotoka tujih deviz od turizma. Nekateri politični opazovalci v Rimu menijo, da se Moro baje pripravlja vključiti v vlado tudi nekateri gospodarski strokovnjaki. Moro naj bi izročil ministrstvu za proračun, ki je že dlje časa v rokah socialističnega Giolittija, prof. Saracenu. Vsekakor pa namerava Moro še pred sestavo vlade pripraviti gospodarski program, na osnovi katerega naj bi začeli reševati gospodarska in finančna vprašanja na nov način.

Sicer pa zna vsa Morova dobra volja doživeti neuspeh, če ga ne bodo odločno podprli najprej v njegovi stranki, potem pa še v tisti levsredinske stranke. Članek, ki ga je napisal podpredsednik demokristjanske poslanke skupine Paolo Bardi v tedniku »Discussion«, ne obeta nič dobrega, saj ponovno pogreva vprašanje »kujeljavite demokristjanske hegemonije v državi in v vladi«, kar gotovo ne bo naletele na ugodne komentarje pri ostalih levsredinskih strankah.

Bardi se sklicuje na postopek o reševanju sedanje dolge vladne krize, ki traja že mesec dni in pravi, da ima ta kriza, poleg svojih negativnih strani, tudi pozitivno stran, ki je v tem, da je krščanska demokracija v njej pokazala, da je še zmožna ohraniti politično hegemonistično moč. Čeprav poudarja, da to ne pomeni »nasilja ali nadvlade«, vendar pravi, da je to dokaz, da je še sposobna biti »gotova in učinkovita voditeljska«.

Po drugi strani pa imamo izjave, ki jih je dal predsednik socialdemokratske skupine Cariglia v govoru v Firencah, v katerih opozarja ostale stranke leve sredine, da je vodstvo socialistične internacionalne nedavno v Londonu poudarilo, da »demokratični socializem ni na razpolago za odnose s komunističnimi partijami«. Cariglia pravi, da je treba »koga spomniti na ta dogodek, zlasti še v zvezi s polemiko, ki je sedaj v teku o odnosih med morebitno vladno večino in komunistično partijo, če Moro ne bo razvoljal tega vola« — je poudaril Cariglia — so v nevarnosti vsi njegovi napori, da bi uspel pozitivno rešiti krizo.

Stavke v prihodnjem tednu

RIM, 2. — Za prihodnji teden je na vrsti večje število stavk z vsedravnim štirinam splošno stavko v industriji, trgovini in javnih ustanovah za izboljšanje pre-

IZJAVA PALESTINSKEGA GLASNIKA

Izrael pripravlja ponovno vojno na Bližnjem vzhodu

Več dejavnikov govori o dejstvu, da se Izrael pripravlja na novi spopad

BEJRUT, 2. — Po zadnjih izraelskih izjavah o neizbežnosti in skorajšnjem izbruhu ponovne arabsko - izraelske vojne je uradni glasnik organizacije za osvoboditev Palestine danes izjavil, da se bo peta arabsko - izraelska vojna začela kaj kmalu. V podkrepitev svojega predvidevanja je navedel več faktorjev, med katerimi nadaljevanje zasedbe palestinskega ozemlja z izraelske strani, izraelsko vztrajanje pri vračanju priznavanja pravic palestinskega ljudstva, dejstvo, da se Izrael neče umakniti z zasedenega arabskega ozemlja ter dejstvo, da ne priznava organizacije za osvoboditev Palestine kot zakonkega zastopnika palestinskega ljudstva.

Palestinski glasnik je dejal, da so pred arabskim vrhom v Rabatu bili voditelji posameznih arabskih držav podvrženi hudemu ameriškemu kritiki, da bi izglasovali resolucijo, ki bi se skladala s Kissingerjevim načrtom. Enotnost Arabcev je povzročila pro-

pad teh načrtov ter omogočila konferenci na vrhu, da je sprejela resolucijo zgodovinske razsežnosti. V zvezi z mirovno konferenco v Ženevi je glasnik Palestineval izjavil, da je Jaser Arafat menja, da ženevske konference ne bodo več sklicali.

Ko je govoril o ameriških pritiskih na arabske voditelje je palestinski glasnik navedel nekatere točke Kissingerjevega načrta za Bližnji vzhod. Ta načrt naj bi predvideval delni umik Izraelcev s Sinaja v zameno za sporazum s Egiptom o začasnem nenapadanju. Načrt naj bi nadalje predvideval umik izraelskih oboroženih sil s področja pri Kunejri ter ustanovitve jordanske civilne uprave v nekaterih cisjordanskih mestih.

Palestinski glasnik je tudi dejal, da je gibanje za osvoboditev Palestine pripravljeno navestiti tesne odnose z vsemi arabskimi državami, vključno z Jordanijo na podlagi enakopravnosti in priznanja pravic palestinskega ljudstva.

jemkov. Vse te stavke so v glavnem povezane z razbijem pogajanj med sindikalno federacijo CGIL, CISL in UIL ter Confindustria in Interindem, se pravi z zasebnimi in državnimi industrijami, o izenačenju točke draginske doklade na najvišji ravni in o vprašanju zagotovljene plače v primeru odpusta z dela zaradi preureditve podjetja.

V torek pa se bo minister za delo Bertoldi sestel s tajniki CGIL, Lamo, CISL Stortjem in UIL Vanijem, s katerimi bo razpravljal o spremembi značaja in vloge dopolnilne blaginje. Hkrati pa bodo začeli obravnavati zahtevo po povzvišanju točke draginske doklade tudi poljski delavci v članjenju v CISL. Sklicali so sejo vsedravnega sveta svojega sindikata, ki bo v sredo v Rimu. Ta seja bo zelo važna, ker bodo morali odločiti tudi o sklepu najinista sindikata, da se ne bo udeležilo vsedravnega splošnega stavke 8. novembra, čeprav je federacija poljskih delavcev, v kateri je večina njena tudi CISL, napovedala svojo udeležbo. Sindikat poljskih delavcev CISL ima vodstvo, ki pripada razbijaški struji Scilicet. Vredno je tudi omeniti, da bodo v sredo stavalji vse dan vsi uslužbenici državne turistične ustanove CIT proti nameri ministrstva za promet, da bi odstopilo z vsebniki precejšnji delež družbenih delnic.

Marca prihodnjega leta konferenca jadranskih mest

BEOGRAD, 2. — Prva konferenca mest in občin jugoslovanske italijanske jadranske obale bo 20. in 21. marca prihodnjega leta v Splitu. To je bilo sklenjeno na današnjem sestanku paritetnega odbora nacionalnega združenja italijanskih občin in stalne konference mest v Reki. Na tej konferenci bodo zastopniki 35 jugoslovanskih in 56 italijanskih mest in občin razpravljali o vprašanjih zaštite Jadranskega morja pred onesnaženjem in o sodelovanju na področju turizma na jadranskem področju. Kot podlaga za razpravo na konferenci, katere se bo udeležilo okrog 400 zastopnikov mest in občin obeh držav, bo služilo gradivo, ki ga bodo pripravile skupine strokovnjakov, ki so bile danes ustanovljene na Reki. Stalni paritetni komite, ki ga sestavljajo zastopniki iz vsake države, je bil ustanovljen na podlagi zapisnika o razgovorih delegacij stalne konference mest Jugoslavije in nacionalnega združenja italijanskih občin februarja letos v Trstu. Konferenca jadranskih mest bo, kot je bilo sklenjeno, v bodoče vsako leto. Na konferenci, ki bo 1976. leta v Benetkah bodo razpravljali o važnosti sodelovanja jadranskih mest.

Japonski cesar na obisku v Evropi

V okviru svojega potovanja po Evropi je japonski cesar Hirohito prisel v Belgijo, kjer se je sestel s kraljem Baudouinom in s kraljico Fabiolo

VČERAJ NA SEDEŽU DEŽELNE UPRAVE

Pričetek razgovorov za obnovev levosredinske koalicije v deželi

Deželni vodstvi PSI in KPI opozarjata na nevarnost
prevratniških poskusov in pozivata k budnosti

V prostorih deželne uprave v UL. Carducci so se včeraj pozno v noč zavlekli razgovori med štirimi delegacijami leve sredine za obnovitev deželne koalicije in sestavo novega deželnega odbora ter premoštev krize. Čas pritiska, saj so na zadnji teji deželnega sveta predlagali odložitve zasedanja do 8. novembra in do takrat bi torej morali zaključiti zelo zapletene razgovore o programu in o sestavi odbora. Na razgovorih so prisotne celotne delegacije, za KD pa tudi dosedanja predsednik deželnega odbora Comelli, katerega je demokristjanska svetovalska skupina v deželnem svetu že določila za kandidata za ponovnega predsednika deželnega odbora. Pogajanja se bodo verjetno nadaljevala v torek.

V petek so se sestali deželni tajniki in načelniki skupin KPI in PSI, ki so obravnavali delna programa KPI in PSI ter si izmenjali mnenja glede političnega položaja v deželi in glede bližnjega sklicanja deželnega sveta. Obravnavali so gospodarske položaje v deželi se zlasti v zvezi z zaposlitvijo in stanjem podjetja Aulan. Strinjali so se, da je treba pozvati osrednje oblasti v Rimu, da onemogočijo manevre delodajalcev, da branijo zaposlitev in ščitijo javna finančna zasebnim podjetnikom.

Predstavniki PSI in KPI so tudi poudarili, da je potrebna izredna budnost vseh demokratičnih političnih sil, motne sindikalne organizacije in izvoljenih organov in to še zlasti zaradi vesti o zelo resnih prevratniških poskusih, s katerimi se skuša spremeniti demokratični družbeni red. Zahtevali so tudi, da se povsem razčisti ozadje teh poskusov.

Deželni tajnik KPI Cuffaro v današnji «Unitas» objavlja daljši intervju o deželni krizi, za katero pravi, da je posledica nepravilne politike odbora, ki ni reševal perečih gospodarskih vprašanj in v vsaj celoti zaostri položaj. KD tudi sedaj še vedno vidi v socialističnem oprekanju samo borbo za drugačno razporeditev mest v odboru, ne na resne gospodarske in socialne probleme, povrh pa je za KD zelo težko preiti od besed k dejanjem. Cuffaro je ugotovil, da so v naši deželi na oblasti leve struje KD, moreteci in drugi levicari, da pa gre v primeru te stranke vedno za ustvarjanje oblasti z mrežo raznih mest. KPI je izdelala konkretne predloge za rešitev perečih vprašanj, ki jih vključuje tudi zadnji dokument, ki ga je izdelalo deželno vodstvo PSI in kar ponovno dokazuje, da obstaja široka možnost sodelovanja demokratičnih sil. Tako socialisti v-trajajo, da je treba izdelati izredni načrt ukrepov, ki naj predvidi točno prednostno lestvico posegov, česar dežela ni nikoli naredila. Cuffaro obžaluje, da v programu PSI niso vključili prispevkov industriji, demokratičnega nadzorstva investicij, reforme deželnih ustanov in selektivnosti kreditov.

DO KONCA DECEMBRA LETOS

Podaljšani rok za prošnje obrotnih vajencev

Na sedežu deželne uprave se je včeraj sestel deželni odbor za obrtništvo, ki ma predseduje odbornik Mauro. Na seji so vzeli v pretes vrsto rekurzov proti sklepu, s katerim je odbor svoj čas izključil nekatere podjetnike iz uradnega spiska deželnih obrtnikov. Na seji so nadalje sklenili podaljšati do 31. decembra letos rok za vlaganje prošnje, ki jih vajenci obrtniških podjetij pošiljajo na naslov deželne uprave, da bi bili deželni posebne nagrade, ki jo predvideva zakon št. 36 iz lanskega leta in

NA POBUDO DEŽELNE UPRAVE

ODSLEJ KOORDINIRANO DELOVANJE SEJEMSKIH USTANOV V NAŠI DEŽELI

Prizadevanja za večjo specializacijo posameznih sejmov

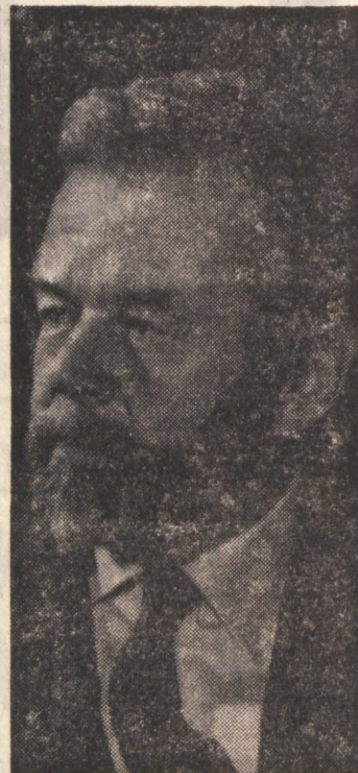
Te dni je bilo v Trstu posvetovanje o razvoju in koordinaciji sejmskih prireditelj v okviru dežele Furlanije - Julijske krajine. Posvetovanje so se udeležili deželni odborniki za industrijo in trgovino Stopper, predsednik štirih trgovinskih zbornic iz Trsta, Gorice, Vidna in Pordenona, predsednik neodvisne ustanove za tržaski velesejem Dr. Slovčič, predsednik videnske sejske organizacije ORMU in. Rizani, predsednik neodvisne ustanove za sejske prireditelje v Pordenonu Savio, predsednik gorške ustanove Espomene dr. Lupieri in nekateri drugi strokovnjaki.

Obrtniki Stopper je v uvodnem govoru naglasil nujnost koordinacije med posameznimi sejmskimi pobudami na področju Furlanije - Julijske krajine. Koordinacija naj bi služila prvenstveno temu, da bi na našem področju odpravili vsako škodljivo ponavljanje podobnih sejmskih prireditelj, kar škoduje tako posameznim sejmom kakor tudi splošnim gospodarskim koristim Furlanije - Julijske krajine. V tem okviru — je dejal Stopper — naj bi se sejske prireditelje specializirale tako, da bi vsaka dajala kar največji poudarek gospodarskim dejavnostim, ki so značilne za posamezne pokrajine naše dežele. V skrajnem primeru — to se pravi tedaj, kadar gre za podobne prireditelje, katerim se nihče ne mara odpovedati — naj bi se sejmji ali razstave prirejale izmenično v zvezi z enim zdaj v drugem mestu. Vse sejske ustanove na našem področju imajo poleg tega iste težave kar zadeva izkoriščanje sejmskega.

Predstavniki trgovinskih zbornic in sejmskih ustanov so se strinjali s predlogom deželne uprave, v tej zvezi pa so poudarili umestnost ustanovitve posebnega odbora, ki naj bi v deželi Furlanije - Julijske krajine skrbel za koordinacijo posameznih prireditelj. Poleg tega so predlagali, naj bi sejske ustanove pripravljale svoje programe vsaj za štiri leta naprej, tako da bi lahko pravočasno usklajevali posamezne pobude. Končno so predstavniki zbornic in sejmskih uprav predlagali, naj bi v deželi začeli izdajati redno publikacijo o sejmskih prirediteljih.

Spremembe v vozni red na avtobusih proge 39

S torkom, 5. novembra, bodo delno spremenili vozni red avtobusov št. 39, ki vozijo z Opčin skozi Trebče, Padrice, Gropado in Bazovico v mesto. Ta sprememba bo obično olajšala prevoz z vasi v mesto ali na Opčine predvsem mladim in študentom. Po novem vozni red bodo avtobusi odpotovali z Opčin ob 6.15 in ob 6.45, iz Trsta ob 7.15 in ob 7.35 ter iz Bazovice v Trst ob 6.42 in ob 7.12.

Prof. Paolo Budini

DA BI ZMANJŠALO OBSEG DAVČNIH UTAJ

Finančno ministrstvo odpravilo odloge pri fakturiranju IVA

Možnost izstavljanja kumulativnih faktur

Zamenjava nekdanjega davka na poslovni promet (IGE) z davkom na dodano vrednost (IVA) in strožje nadzorstvo nad davkoplačevalci (v tem okviru so osrednje oblasti v zadnjem času razposlale davkoplačevalcem že nekaj milijonov «kodeksov», t.j. davčnih števil, na podlagi katerih se bo v prihodnje izvajalo izterjevanje davkov ob pomoči elektronskih možganov), nista odpravila razne vrzeli v italijanski davčni zakonodaji, tako da so davčne utaje v državi še vedno številne in obsejne. Finančno ministrstvo je zato pred kratkim sklenilo, da bo ponovno nekoliko privilo vijak

in odpravilo nekatere ugodnosti, ki so jih doslej uživali gospodarski krogi v zvezi s fakturiranjem davka na dodano vrednost IVA za dobavljeno blago ali opravljene storitve. Tako ugodnost je izhajala na primer iz člena 21 odloka predsednika republike št. 633, po katerem so smeli gospodarski operaterji do sedaj odlagati izstavljanje faktur za teden ali v določenih primerih za mesec dni. S 1. novembrom pa je ta olajšava odpravljena: kar zadeva davke IVA, je treba po novem izstaviti fakturo za dobavljeno blago ali opravljeno storitev isti dan, ko se izvede ustrezna operacija oziroma na dan, ko odjemalec vplača opravljeno storitev. Prav tako je treba isti dan izročiti ali oddati odjemalcu prepis fakture.

Glede na to, da se bo ta praksa v nekaterih primerih le težko izvajala, je finančno ministrstvo odredilo, naj se v primerih, ko gre za odstop prejemnikov, ki so točno opisane v spremnih dokumentih o prevozu, TIR in podobno, dovolijo izstavljanje kumulativnih faktur za vse operacije, opravljene v določenem mesecu.

Kljub zaostrovanju v nadzorstvu nad izstavljanjem faktur pa ostanejo v veljavi, ki kar zadeva IVA, nekatere pravila, ki so veljala pred 1. novembrom. Tako ostane v veljavi pravica odloga za 15 dni pri registriranju prejetih ali oddanih faktur. Prav tako ostane v veljavi pravilo, po katerem so nekatere kategorije gospodarskih operaterjev oproščene izstavljanja faktur, če jih odjemalec ne zahteva izrecno

Danes in jutri odprte lekarne

Združenje lekarjev iz Trsta je sporočilo urnik, po katerem se bodo danes in jutri ravnale lekarne v našem mestu. Danes bodo odprte od 8.30 do 13. in od 16. do 19.30 lekarne All'Angelo d'oro, Goldonijev trg 8; Inam - Al Cedro, Oberdankov trg 2; Ai due Lucci, Ul. Ginnastica št. 44; Gmeiner, Ul. Giulia 14 (tudi od 13. do 16. ure); Manzoni, Trg Sonnino 4 (tudi od 13. do 16.) in Cipolla, Ul. Belgoggio 4. Nočno službo od 19.30 do 8.30, pa bodo opravljale lekarne All'Angelo d'oro, Goldonijev trg 8; Ai due Lucci, Ul. Ginnastica 44 in Cipolla, Ul. Belgoggio 4.

NA POBUDO TRŽAŠKIH KRONISTOV

Prof. P. Budiniju letošnje priznanje «Zlati sv. Just»

Slavljenec odločno pripomogel k ustanovitvi Mednarodnega središča za teoretsko fiziko pri Miramaru

Združenje tržaskih kronistov je prisodilo letošnje priznanje «Zlati sv. Just» podravatelju Mednarodnega središča za teoretsko fiziko pri Miramaru prof. Paolu Budiniju. Omenjeno priznanje podeljujejo kronisti vsako leto romarici osebnosti, ki se je v italijanskih ali mednarodnih krogih uveljavil s posebno zaslugami delom ter tako opozorila tudi na kulturne vrednote našega mesta.

Prof. Budini se je rodil leta 1916 v Velem Lošinju, že leta 1919 pa se je njegova družina preselila v naše mesto, kjer je Budinijev oče postal profesor zgodovine na liceju. Paolo Budini se je pozneje vpisal na univerzo v Pisi, kjer je leta 1938 doktoriral iz fizike. Med drugo svetovno vojno se je udeleževal kot podmorniški

častnik na Sredozemlju, kjer so ga ujeli Angličani. Kot ujetnik je dalj časa živel na Angleškem in v ZDA. Leta 1947 je postal asistent prof. Vercellija na tržaski univerzi, pozneje pa so mu poverili stoličko fizike na padovski univerzi. Leta 1951 je odpotoval v Göttingen, kjer je v sodelovanju z Nabelovim nagradenecem za fiziko prof. Heisenbergom pripravil študijo z naslovom «Kosmische Strahlung». Po krajšem bivanju v Neaplu je bil imenovan za ravnatelja fizičnega instituta tržaskih univerz. V tem svojstvu se je živo zavzel za odprto oddelka Vse državnega instituta za jedrsko fiziko v našem mestu. Prof. Budini se je v tistih letih zavzemal tudi za sodelovanje med tržaskimi in drugimi univerzami doma in v tujini, leta 1961 pa mu je uspelo organizirati pri Miramaru mednarodni simpozij o fiziki osnovnih delcev v materiji. Na simpoziju se je rodila zamisel o ustanovitvi Mednarodnega središča za teoretsko fiziko v našem mestu, ki naj bi delovalo v okviru Združenih narodov.

Zamisel so podprli predstavniki tržaskih, padovskih, bolonjskih, dunajskih, graških in zagrebških univerz in italijanska vlada. Predlog je bil pozneje sprejet v okviru Mednarodne agencije za jedrsko energijo (AIEA) na Dunaju, tako da je bilo Središče res ustanovljeno na našem področju. Pri vseh teh prizadevanjih je imel slavljenec pomembno besedo in tudi pozneje, ko je bilo središče uresničeno pri Miramaru in ko je postal njegov podravatelj, je Prof. Budini aktivno sodeloval pri vseh novih pobudah na znanstvenem področju. Tako se prof. Budini zavzema tudi za uresničitev novega središča za znanstvene in tehnološke raziskave, za tesnejše znanstveno sodelovanje med Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo, Madžarsko, Češkoslovaško, Poljsko in Rumunijo v okviru organizacije Unesco in za ustanovitev znanstvene fakultete mednarodne univerze OZN na našem področju.

Priznanje «Zlati sv. Just» bodo tržaski kronisti izročili prof. Budiniju na posebni svečanosti, ki bo v bližnji prihodnosti v dvorani tržaskega občinskega sveta.

ŠE EN IZLET V ŠPANIJO

Od 19. do 24. novembra prijetno se eno potovanje z letalom in avtobusom v Španijo, in sicer od Malage preko Granade, Seville in Cordoba do Madrida. Odhod letala iz Ljubljane. Cena 120.000 lir na osebo. Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu AURORA. Trst, Ul. Cicerone 4. — telefon 29-243.

ŠOLA GLASBENE MATICE - TRST

Obveščamo, da se pričnejo vaje otroškega pevskega zbora v Kulturnem domu v ponedeljek, 11. novembra ob 17.45. Vljudo prosimo za točnost!

POTOVALNI IN TURISTIČNI URAD «AURORA» TRST - ULICA CICERONE 4

Vas vabi, da preživite letošnji Silvestrov večer in

Novo leto v Parizu!

Odhod v nedeljo, 29. decembra 1974, zjutraj, povratek v sredo, 1. januarja 1975, pozno zvečer. Potovanje z letalom DC-9, najboljši hotel, ogledi «godovinskega» Pariza, «razsvetljenega» Pariza, muzeja Louvre, versajskega gradu in nepozabno silvestrovanje!

CENA NA OSEBO 139.000 LIR!

(Kdor ne želi silvestrovati, plača 30.000 lir manj!)

Informacije in vpisovanje pri «AURORA», tudi na telefonsko številko 29-243. Ker imamo na razpolago le omejeno število prostorov prosimo zainteresirane za čimprejšnjo prijavo!

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1974-75

Drugi abonmajski koncert

V nedeljo, 10. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu

Simfonični orkester in zbor RTV Zagreb

Dirigent: IGOR KULJERIC

Solisti:

MIRKA KLARIČ — sopran

MITJA GREGORAC — tenor

PLESLIČ - BIELINSKI — klavir

Rezervacije, prodaja vstopnic in abonmajev v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29 — tel. 41-86-05) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Gledališča

KULTURNI DOM

STALNO

SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Otvoritvena predstava sezone 1974-75: Ivan Cankar — ZA NARODOV

BLAGOR, komedija v 4 dejanjih.

Danes, 3. novembra, ob 16. uri — izven abonmaja.

V četrtek, 7. novembra ob 16. uri — abonma red G.

V petek, 8. novembra ob 16. uri — abonma red H.

Abonmaji in vstopnice so na razpolago pri blagajni Kulturnega doma eno uro pred začetkom predstav.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 16.00 in ob 20.30: «Avstrija je bila urejena dežela», red II. nedelja. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protiti 2, tel. 36-372 — 38-547.

VERDI

Prva predstava letošnje operne sezone gledališča Verdi bo v četrtek, 7. t.m., ko bo na sporedu «Il Tabbarro», «Suor Angelica» in «Gianni Schicchi». Dirigent Giacomo Zani, režija Giancarlo Menotti. Scena Pierluigia Samaritanija. Gala predstava bo ob 20. za red A (partier in lože) in red B (za galerijo in balkon). Abonenti lahko dvignejo pri gledališki blagajni (tel. 31-948) a-bonmajске izkaznice za rede A, B, C in S.

Danes dopoldne ob 11. uri bodo v galeriji «Rettori-Tribbio» odprli razstavo del slikarja Adriana iz Spilimberga. Razstava bo trajala do 15. novembra.

V sredo, 6. t.m., bo v galeriji Torbana odprl razstavo svojih del znani videnski slikar Zigaia, ki bo razstavljal do 2. decembra.

V galeriji Russo v Pasazi Rossoni razstavlja tržaski slikar Desiderio Svava.

V galeriji Toumaseo bo v torek, 5. t.m., odprl razstavo svojih del slikar Bargon, ki bo razstavljal do 24. novembra.

V galeriji «La Lanterna» v Ul. Sv. Nikolaja st. 6 razstava del EDeS Schwertbergerja. Razstava bo trajala do 8. novembra.

V galeriji Cartesius razstava del Avgusta Černigoi, ki bo odprta do 13. novembra.

Razstave

Danes dopoldne ob 11. uri bodo v galeriji «Rettori-Tribbio» odprli razstavo del slikarja Adriana iz Spilimberga. Razstava bo trajala do 15. novembra.

V sredo, 6. t.m., bo v galeriji Torbana odprl razstavo svojih del znani videnski slikar Zigaia, ki bo razstavljal do 2. decembra.

V galeriji Russo v Pasazi Rossoni razstavlja tržaski slikar Desiderio Svava.

V galeriji Toumaseo bo v torek, 5. t.m., odprl razstavo svojih del slikar Bargon, ki bo razstavljal do 24. novembra.

V galeriji «La Lanterna» v Ul. Sv. Nikolaja st. 6 razstava del EDeS Schwertbergerja. Razstava bo trajala do 8. novembra.

V galeriji Cartesius razstava del Avgusta Černigoi, ki bo odprta do 13. novembra.

Izleti

Športni krožek «KRAS» organizira 10. novembra t.l. ob priliki martinovanja v Bardu enodnevni avtobusni izlet v Benško Slovenijo. Poleg ekshibicijskega nastopa namiznoteniških igral Krasa, sta predvidena še nastop mladinskega pevskega zbora «Rdeča zvezda» iz Saleza in ansambla Ljuzeta Furlana iz Zgonika. Vpisovanje pri vseh povabilnikih in na sedežu ZSSDL, Ul. Geppa 9, tel. 31-119. Cena izleta skupno s kosilom 5.000 lir.

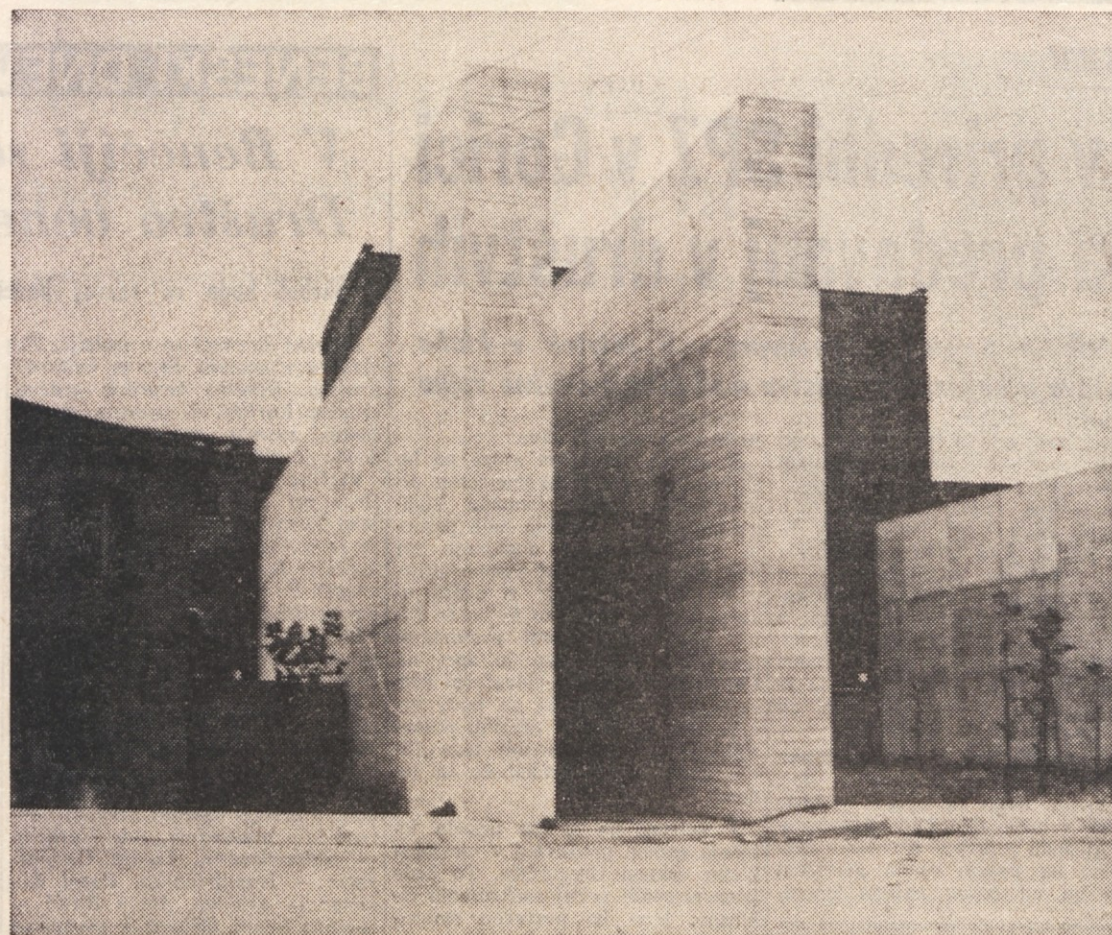
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA R. FURLAN 10 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 24 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 - 31 - 32 - 33 - 34 - 35 - 36 - 37 - 38 - 39 - 40 - 41 - 42 - 43 - 44 - 45 - 46 - 47 - 48 - 49 - 50 - 51 - 52 - 53 - 54 - 55 - 56 - 57 - 58 - 59 - 60 - 61 - 62 - 63 - 64 - 65 - 66 - 67 - 68 - 69 - 70 - 71 - 72 - 73 - 74 - 75 - 76 - 77 - 78 - 79 - 80 - 81 - 82 - 83 - 84 - 85 - 86 - 87 - 88 - 89 - 90 - 91 - 92 - 93 - 94 - 95 - 96 - 97 - 98 - 99 - 100 - 101 - 102 - 103 - 104 - 105 - 106 - 107 - 108 - 109 - 110 - 111 - 112 - 113 - 114 - 115 - 116 - 117 - 118 - 119 - 120 - 121 - 122 - 123 - 124 - 125 - 126 - 127 - 128 - 129 - 130 - 131 - 132 - 133 - 134 - 135 - 136 - 137 - 138 - 139 - 140 - 141 - 142 - 143 - 144 - 145 - 146 - 147 - 148 - 149 - 150 - 151 - 152 - 153 - 154 - 155 - 156 - 157 - 158 - 159 - 160 - 161 - 162 - 163 - 164 - 165 - 166 - 167 - 168 - 169 - 170 - 171 - 172 - 173 - 174 - 175 - 176 - 177 - 178 - 179 - 180 - 181 - 182 - 183 - 184 - 185 - 186 - 187 - 188 - 189 - 190 - 191 - 192 - 193 - 194 - 195 - 196 - 197 - 198 - 199 - 200 - 201 - 202 - 203 - 204 - 205 - 206 - 207 - 208 - 209 - 210 - 211 - 212 - 213 - 214 - 215 - 216 - 217 - 218 - 219 - 220 - 221 - 222 - 223 - 224 - 225 - 226 - 227 - 228 - 229 - 230 - 231 - 232 - 233 - 234 - 235 - 236 - 237 - 238 - 239 - 240 - 241 - 242 - 243 - 244 - 245 - 246 - 247 - 248 - 249 - 250 - 251 - 252 - 253 - 254 - 255 - 256 - 257 - 258 - 259 - 260 - 261 - 262 - 263 - 264 - 265 - 266 - 267 - 268 - 269 - 270 - 271 - 272 - 273 - 274 - 275 - 276 - 277 - 278 - 279 - 280 - 281 - 282 - 283 - 284 - 285 - 286 - 287 - 288 - 289 - 290 - 291 - 292 - 293 - 294 - 295 - 296 - 297 - 298 - 299 - 300 - 301 - 302 - 303 - 304 - 305 - 306 - 307 - 308 - 309 - 310 - 311 - 312 - 313 - 314 - 315 - 316 - 317 - 318 - 319 - 320 - 321 - 322 - 323 - 324 - 325 - 326 - 327 - 328 - 329 - 330 - 331 - 332 - 333 - 334 - 335 - 336 - 337 - 338 - 339 - 340 - 341 - 342 - 343 - 344 - 345 - 346 - 347 - 348 - 349 - 350 - 351 - 352 - 353 - 354 - 355 - 356 - 357 - 358 - 359 - 360 - 361 - 362 - 363 - 364 - 365 - 366 - 367 - 368 - 369 - 370 - 371 - 372 - 373 - 374 - 375 - 376 - 377 - 378 - 379 - 380 - 381 - 382 - 383 - 384 - 385 - 386 - 387 - 388 - 389 - 390 - 391 - 392 - 393 - 394 - 395 - 396 - 397 - 398 - 399 - 400 - 401 - 402 - 403 - 404 - 405 - 406 - 407 - 408 - 409 - 410 - 411 - 412 - 413 - 414 - 415 - 416 - 417 - 418 - 419 - 420 - 421 - 422 - 423 - 424 - 425 - 426 - 427 - 428 - 429 - 430 - 431 - 432 - 433 - 434 - 435 - 436 - 437 - 438 - 439 - 440 - 441 - 442 - 443 - 444 - 445 - 446 - 447 - 448 - 449 - 450 - 451 - 452 - 453 - 454 - 455 - 456 - 457 - 458 - 459 - 460 - 461 - 462 - 463 - 464 - 465 - 466 - 467 - 468 - 469 - 470 - 471 - 472 - 473 - 474 - 475 - 476 - 477 - 478 - 479 - 480 - 481 - 482 - 483 - 484 - 485 - 486 - 487 - 488 - 489 - 490 - 491 - 492 - 493 - 494 - 495 - 496 - 497 - 498 - 499 - 500 - 501 - 502 - 503 - 504 - 505 - 506 - 507 - 508 - 509 - 510 - 511 - 512 - 513 - 514 - 515 - 516 - 517 - 518 - 519 - 520 - 521 - 522 - 523 - 524 - 525 - 526 - 527 - 528 - 529 - 530 - 531 - 532 - 533 - 534 - 535 - 536 - 537 - 538 - 539 - 540 - 541 - 542 - 543 - 544 - 545 - 546 - 547 - 548 - 549 - 550 - 551 - 552 - 553 - 554 - 555 - 556 - 557 - 558 - 559 - 560 - 561 - 562 - 563 - 564 - 565 - 566 - 567 - 568 - 569 - 570 - 571 - 572 - 573 - 574 - 575 - 576 - 577 - 578 - 579 - 580 - 581 - 582 - 583 - 584 - 585 - 586 - 587 - 588 - 589 - 590 - 591 - 592 - 593 - 594 - 595 - 596 - 597 - 598 - 599 - 600 - 601 - 602 - 603 - 604 - 605 - 606 - 607 - 608 - 609 - 610 - 611 - 612 - 613 - 614 - 615 - 616 - 617 - 618 - 619 - 620 - 621 - 622 - 623 - 624 - 625 - 626 - 627 - 628 - 629 - 630 - 631 - 632 - 633 - 634 - 635 - 636 - 637 - 638 - 639 - 640 - 641 - 642 - 643 - 644 - 645 - 646 - 647 - 648 - 649 - 650 - 651 - 652 - 653 - 654 - 655 - 656 - 657 - 658 - 659 - 660 - 661 - 662 - 663 - 664 - 665 - 666 - 667 - 668 - 669 - 670 - 671 - 672 - 673 - 674 - 675 - 676 - 677 - 678 - 679 - 680 - 681 - 682 - 683 - 684 - 685 - 686 - 687 - 688 - 689 - 690 - 691 - 692 - 693 - 694 - 695 - 696 - 697 - 698 - 699 - 700 - 701 - 702 - 703 - 704 - 705 - 706 - 707 - 708 - 709 - 710 - 711 - 712 - 713 - 714 - 715 - 716 - 717 - 718 - 719 - 720 - 721 - 722 - 723 - 724 - 725 - 726 - 727 - 728 - 729 - 730 - 731 - 732 - 733 - 734 - 735 - 736 - 737 - 738 - 739 - 740 - 741 - 742 - 743 - 744 - 745 - 746 - 747 - 748 - 749 - 750 - 751 - 752 - 753

Rizarna odprta do 5. novembra

Rizarna je v teh dneh, ko se spominjamo številnih žrtv nacifašističnega nasilja in preganjanja, cilj romanja številnih demokratov, antifašistov in preganjenih. Kakor smo že poročali bo namreč danes in jutri odprta za obiske od 8. do 17. ure, v torek, 5. novembra pa od 8. do 14. ure. Poleg raznih organizacij je v Rizarno položila vence tudi tržaška občina. Delegacija občinskih odborov in delegacij svetovalskih skupin je pod vodstvom župana Spacčinja položila vence med drugim tudi v Ul. D'Azeglio, v Ul. Ghega, na opemskem strelišču ter pred spomenik bazo- viškim junakom.

V okviru spominskih svečanosti ob dnevu vseh mrtvih je bila krajša slovesnost tudi pred spominskim obeležjem padlim agentom javne varnosti na tržaški kvesturi, kjer sta prefekt in kvestor ob prisotnosti številnih predstavnikov oblasti položila vence.

Viljica in Edi Bukavec se zahvaljujeta zadrugi Naš Kras za čudovito doživljanje ob svoji poroki ter vsem ustanovam, organizacijam in podjetjem za številna nadvse dobrodošla darila.

PRED VOLITVAMI V OBRATNIŠKO KOMISIJO

Vrsta sestankov SGZ po vaseh na Tržaškem

Slovenski obrtniki bodo soglasno podprli kandidato listo Slovenskega gospodarskega združenja

V okviru priprave na volitve v pokrajinsko komisijo za obrtništvo, ki bodo 19. januarja 1975, je obrtniška sekcija Slovenskega gospodarskega združenja organizirala v prejšnjih dneh vrsto sestankov z obrtniki iz okoljskih vasi. Sestanki so bili na Opčinah, Velikem Repnu, Dolini in Nabrežini.

Na sestankih je sodelovalo lepo število obrtnikov, tako da so kandidati na listo SGZ lahko pojasnili pomen volitev in nastopa samostojne liste SGZ.

Sestanki so dokazali, kako so si obrtniški problemi podobni na vseh področjih: tako obrtnik iz Doline kot oni iz Nabrežine občuti, poleg ozko lokalnih problemov, splošne probleme kot so pomanjkanje delovne sile, pomanjkanje vajencev, neustreznost socialnega in zdravniškega zavarovanja, itd. To so problemi, s katerimi se obrtniška sekcija SGZ ukvarja že vrsto let, in ki bodo terjali v bližnji bodočnosti pozitivno rešitev, ker v nasprotnem primeru bo obrtništvo stagniralo in se ne bo moglo razvijati vzporedno z drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Nemogoče si je namreč misliti, da bi industrija in široka potrošnja lahko nadomestila dragoceno obrtniško delo in to predvsem kar zadeva rabe stotritve.

V tem smislu je tudi SGZ sestavilo delovni program, ki ga bodo slovenski predstavniki zagovarjali in ga skušali pozneje uresničiti. Program, o katerem bomo podrobneje pisali v eni naših prihodnjih števil, zajema vsa problematika obrtništva in to tako iz gospodarskega, kakor tudi iz narodnostnega zornega kota. Ne smemo namreč pozabiti, da je lista SGZ sestavljena iz izključno iz slovenskih kandidatov, kar je zagotovilo, da se bo do leti borili za naše narodnostne pravice tudi v organih, kjer se snuje uradna politika do obrtništva v naši pokrajini in deželi.

Na sestankih pa so obrtniki lahko izrazili tudi svoje misli in pripombe do dosedanjega dela SGZ, ki bo sedaj skušalo usmeriti delovanje obrtniške sekcije tako, da bo še bolj ustrezalo realnim potrebam slovenskih obrtnikov.

Nujno bo povabiti k sodelovanju čim večje število obrtnikov ter organizirati vsakoletno krajevno komisijo, še bolj močno bo treba kritičnosti na oblasti, da se bodo še konkretnije zavzele za rešitev problemov, ki so kot smo že omenili zdravniško in socialno zavarovanje ter pomanjkanje delovne sile. Ti problemi so izven čisto lokalnega značaja in zajemajo celotno državo ozemlje in zaradi tega bodo morale državne oblasti v najkrajšem času prevzeti potrebne ukrepe, posebno še, če pomislimo na težo, ki jo ima obrtništvo v sklopu splošnega gospodarstva in na vlogo, ki jo lahko odigra v bodoče. Rešitev iz sedanjih krize bi lahko brez dvoma bila v ojačenju manjših dejavnosti, ki ne zahtevajo ogromnih denarnih naložb, ki pa lahko precej dvignejo proizvodno raven in to skoraj na vseh področjih.

Kar se tiče delovanja SGZ, pa bo moralo vodstvo ustanove skušati odpreti svoje lokalne urade, ker

ZAHVALA

Ob prijetnem presenečenju in zadovoljstvu, ki sem ga doživel v nedeljo, 27. t.m., popoldne v Finžgarjevem domu na Opčinah, se iskreno zahvaljujem vsem, ki so prispevali in pripomogli k počastitvi mojega jubileja s tako lepo udeležbo in s tako lepimi uspehi v spominu.

Obešen izražam svojo toploto zahvalo opemskemu slovenskemu prosvetnemu društvu Tabor za prijazne čestitke k mojemu jubileju.

Se enkrat vsem prav prisrčno zahvalja!

Stane Malič

V OSPREDJU SEJEMSKJE PRIREDITVE 1975

Srečanje trgovinskih zbornic naše dežele

Primanjkuje Furlaniji delovne sile?

V Trstu se je te dni sestal vodilni svet deželnega združenja trgovinskih zbornic, ki mu predseduje dr. D. Lupieri. Sestanka so se udeležili predsednik pordenonske zbornice Moro, predsednik tržaške zbornice Caidassi, predsednik videnske zbornice Marangone, člani ustreznih odborov in glavni tajniki.

Na dnevnem redu je bila razprava o nedavnem strokovnem srečanju o carinskih vprašanjih, ki ga je v Trstu organizirala trgovinska zbornica v sodelovanju z družbo Trieste-Consult in pod pokroviteljstvom deželne uprave. Dr. Lupieri in dr. Caidassi sta v tej zvezi poudarila, da so bila na srečanju prikazana nekatera vprašanja, ki naj bi postala predmet nadaljnje obravnave v deželnem in vsedravnem merilu, saj gre za konkretne predloge za izboljšanje carinskih storitev zlasti na mejnih področjih kakor je naše.

Vodilni svet združenja trgovinskih zbornic je nato obravnaval vprašanje sodelovanja gospodarskih krogov iz Furlanije - Julijske krajine na raznih sejamskih prireditvah v letu 1975, in sicer v okviru načrta, ki ga je izdelalo deželno odbornišvo za industrijo in trgovino. Razprava je nato prešla na znano zadevo SIOT - pristaniška ustanova in na nekatera druga prečena vprašanja. Član odbora dr. Rustia - Traine je poročal o anketi, ki so jo pred kratkim izvedli na številnih področjih, da bi ugotovili, koliko diplomirancev, ki jih bodo proizvodna področja iz Furlanije - Julijske krajine lahko zaposlila v prihodnjih treh letih. Dr. Marangone pa je obravnaval vprašanje zaposlenosti v videnski pokrajini in v tej zvezi naglasil, da v Furlaniji primanjkuje nevalificirane in kvalificirane delovne sile, zlasti v obrtniških dejavnostih, medtem ko mladina z višjo stopnjo izobrazbe se s težavo zaposluje v domačem kraju.

Predsednik tržaške zbornice Caidassi je nato poročal o stikih, ki jih je imel s predstavniki gospodarskih krogov iz Frankfurta. Bavarsko ministrstvo za gospodarstvo in promet namerava organizirati v prihodnjem decembru obisk večjega strokovnega odposlanstva v Tržič, kjer bodo Nemci pregledali področje, na katerem nameravajo postaviti večjo napravo za vplinjavanje metala alžirskega izvora in kjer naj

Urniki trgovin

Združenje trgovcev tržaške pokrajine opozarja na urnike, ki bodo veljali za vse trgovine v obdobju praznikov.

Danes, 3. novembra: vse trgovine zaprte, odprte bodo le cvetličarne (od 8.30 do 13.), mlekarne (od 7. do 12.) in pekarnice z dvojno peko kruha (od 7.30 do 13.).

Jutri, 4. novembra: vse trgovine zaprte; odprte bodo le cvetličarne (od 8.30 do 13.).

danes ob obali

KINO
KOPER: ob 10. uri matineja — ameriški TARZAN IN SIRENE.
Ob 16. in 18. uri — ameriško-italijanski NORMANSKA NOC.
Ob 20. uri — ameriški DAMA IN DIAMANTI.

IZOLA: ob 10. uri matineja — italijanski TEKSAS JOE.
Ob 16. in 18. uri — ameriški PETER IN TILKA.
Ob 20. uri — italijanski MIHAJLO STROGOV.

ŠKOFIJE: ob 16.30 — italijanski V MILANU STRELJAJO OB SOBO-TAH.

Ob 19.30 — domači BITKA NA NERETVI.

PIRAN: ob 10. uri matineja — francoski OROŽNIK GRE V POKOJ.
Ob 16. in 20. uri — ameriški ENA JE OSAMLJENA STEVILKA.
Ob 18. uri — angleški ROP PO NAROCILU BRITANSKE TAJNE SLUŽBE.

PORTOROŽ: ob 20. uri — ameriški SMRTNOSTNA PISTA.

TRGOVINE

V Kopru bosta danes dežurali Market JESTVINA na Cesti JLA ter trgovina s sadjem in zelenjavo JAGODA v Kidričevih ulici. V Izoli bo danes dežurna Trgovina JESTVINA v Ljubljanski ulici ter Kmetijska zadruga — trgovina s sadjem in zelenjavo, prav tako v Ljubljani.

skli ulici 5. Trgovine v Piranu, Luciji in Portorožu začasno ne dežurajo.

LEKARNE
Danes dopoldne so odprte vse glavne lekarne v obalnih mestih, za nujne primere pa je popoldanska dežurna služba.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
V vseh treh obalnih mestih je organizirana celodnevna zdravniška služba. Tako v Zdravstvenem domu v Kopru kot v zdravstvenih ustanovah v Izoli in Piranu dobite pomoč od 7. ure zjutraj v nedeljo, do 7. ure zjutraj v ponedeljek.

PRIREDITVE IN ZABAVE
Čez nedeljo bodo na obali odprti vsi zimski plavalni bazeni, kegljišča, teniška igrišča in drugi športni objekti. Zvečer bodo igrali v vseh večjih lokalih zabavni orkestri, barske programe pa si lahko ogledate v hotelu Triglav v Kopru, v Palacu, Centralu in Metropolu v Portorožu ter Pri treh papigah v Piranu.

ŠPORT
Izola: tekma slovenske nogometne lige Izola — Slovan, ob 14. uri.
Dekani: tekma conske nogometne lige Jadran — Tržič, ob 14. uri.
Koper: tekma slovenske odbojkar-ske lige Koper — Branik, ob 10. uri.

Mali oglasi

TAKOJSNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69; 850 special 68, 70; 500 L 68, 69, 70; fiat 750 66, 69, fiat 1300 68 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulia 10 in Ul. Cologna 7 — Autosalone Trieste.

CITROEN — mehanična delavnica Cavallo, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

AUTOAGENZIA ZANARDO, Ul. del Bosco 20, tel. 796348. »Poverjeni zastopnik za Alfa Romeo« najvišje ocene vseh rabljenih avtomobilov v zameno za novega ali rabljenega in zahteva najmanjši predupog za 36-mesečne obroke. Rabljene avtomobile menjamo za rabljene. Odprto tudi ob praznikih od 10. do 13. ure. Alfa Romeo 2000 berlina 1972; 2000 spider 1973; alfetta 1973; GT junior 1. 6. 1974; 1300 super 1971; 1300 T1 1970; 1300 junior 1972; 1300 dnetto 1971; alfa sud 1974, 1973; FIAT 126 1973; 850 spider 1969; 1100 R 1969; 124 special 1971; 124 coupé 1972; 130 berlina 1970; INNOCENTI mini famillare 1968; AUTOBIANCHI 112 1970; primula 3 vrata 1970; FERRARI Dino 246 GT 1971; Fiat 126 nova takojšnja dostava; LAVERDA 750 SF 1974. **OBIŠČITE NAS!!!**

AUTORALLY

Paolo Giorgio
Ul. Zonta, 3/A tel. 69-250
Avtopritikline — novosti PERSONAL — domači in uvoženi nadomestni deli. Zastopnik avtomobilskih gum DUNLOP.

ISCEMO VAJENCA

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO
Bon-Pas Arredamento

POGRINJALA — ODEJE
PREPROGE — ZAVESE
Ul. C. Battisti, 14 — tel. 62917

TRST
NASPROTI VELEBLAGOVNICE
STANDA

ŠVIČARSKÉ URE
v 800 modelih
NAKIT — SREBRNINA
DRAGULJI — OKRASNE URE

DARWIL

TRST - Trg Sv. Antona 4
I-III nadst. Tel. 36231/61932
CENE ŠE VEDNO
BREZ POKROVA
VSTOP PROST

GARANTRANI
BREZBARVNI
BRILJANTNI
po posebnih cenah

TRST - Trg Sv. Antona 4
I-III nadst. Tel. 36231/61932
CENE ŠE VEDNO
BREZ POKROVA
VSTOP PROST

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodljivih okusov in dišeče kave.

CREMAFFÈ praži kavo vsak dan in jo sproti vsak dan dostavlja

CREMAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše

Cremcaffè PRIMO ROVIS

PRŽARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijska cona PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29.210
DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575

OD 1. DO 4. NOVEMBRA

Prekinitve dela v štiranski papirnici

V teh dneh se je delo v štiranski papirnici zaustavilo, ker je tako odločilo vodstvo podjetja. Prekinitve dela se pričela 1. novembra, zaključila pa se bo v ponedeljek, 4. novembra.

Delavski svet štiranske papirnice je kategorično zavrnil sklep vodstva, ker meni, da spada v strategijo gospodarjev, ki skušajo zvrniti na delavce celotno breme sedanjih ekonomskih krize, ki pa jo je povzročila prav njihova zgrešena politika. Štiridnevna prekinitve dela bo hudo prizadela delavce, ker bodo zaradi tega njihove plače občutno nižje.

Kljub tej novi akciji proti delavskemu gibanju na splošno ter proti sindikalnim organizacijam, je delavski svet podjetja izrazil trdno voljo za nadaljevanje boja za uveljavitev osnovnih delavskih pravic in za obrambo zaposlitve. Obenem pa delavski svet vabi vse delavce, da se v tem težkem trenutku združijo ter da enotno nastopijo proti izživljanju gospodarjev.

PREJŠNJI TOREK V BOLJUNCU

Občni zbor Združenja staršev otrok slovenske osnovne šole

Združenju so se priključili tudi starši otrok slovenskega vrtca

DELO ČETRTJE DEŽELNE KOMISIJE

Razprava o načrtu za gradnjo vplinjevalne naprave v Tržiču

Načrt orisal predsednik konzorcija za industrijski razvoj Romani

Četrta stalna komisija v deželni svetovi je te dni na posebnem informativnem sestanku obravnavala načrt za gradnjo terminala za vplinjavanje tekočega plina v Tržič. Terminal, za uresničitev katerega je konzorcij za industrijski razvoj iz Tržiča že izpolnil nekatero pogoje birokratskega značaja, bi moral stati na področju Močevca in bi moral začeti z delovanjem v začetku leta 1978. Po načrtu, ki ga je predložila družba «Terminal GNL», je predviden začetni strošek gradnje terminala za 6 milijard kubnih metrov utekočinjenega metana iz severne Afrike. To količino bi pozneje povečali na 20 milijard kub. metrov. Plin bi dovajali v Tržič s posebnimi tankerji, ki bi jih moral v ta namen zgraditi. Terminal bi moral zato obsegaati poleg naprav za vplinjavanje tudi posebne pomole za pristajanje tankerjev ter naprave za potiskanje plina po posebnem plinovodu v zaledje.

Značilnosti naprav ter prednosti, ki naj bi jih za deželno gospodarstvo prinesla uresničitev tega načrta, je predstavil član četrte de-

želne komisije orisal predsednik konzorcija za industrijski razvoj iz Tržiča Romani, ki je obenem omenil tudi razne druge potrebe tržaškega pristanišča ter industrijskega področja. Pri tem je poudaril potrebo po poglobitvi morskega dna, kar predvideva že regulacijski načrt.

Komisija si je nato v spremstvu Romanija in nekaterih drugih svetovalec konzorcija ogledala razne tovarne v gradnji na področju Tržiča. Popoldne pa se je komisija sestala z županom Versacejem, načelniki svetovalskih skupin v občinskem svetu, sindikalnimi predstavniki ter predstavniki pristanišča, ki ga družbe. Razpravljali so o raznih problemih, ki so povezani z omenjeno pobudo gradnje terminala, ter posebej o vprašanju posledic družbenega značaja, ki bi jih takšen objekt lahko prinesel. Dogovorili so se za ponovno srečanje, na katerem bodo te probleme še poglobili.

Okoliške občine tržaškega okraja pa so pred dnevi zavzele povsem odklonilno stališče do nove pobude, ki bi praktično služila prenovitveni tujim državam.

● Tržaška občina sporoča, da se bo do jutri vsi vojaši lahko peljali z občinskimi avtobusi brezplačno.

● Sekcija KPI «Curiels» organizira danes ob 17. uri na sedežu, Trg Duca degli Abuzzi praznik včlanjevanja. Prisotne bo pozdravil deželni tajnik Antonino Cuffaro.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU:

V spomin nečakini Marice Guštin daruje stric Pepi 15.000 lir.

V spomin pokojnih staršev in sorodnikov daruje Dušan in Božena Košta 15.000 lir.

Skupina članov ANPI - Zveza partizanov iz Trsta, na proslavi v O. derzi, 17.500 lir, Srečko Colja 5.000 lir, Franc Maganja (Trst) 10.000 lir, Albin Pertot (Nabrežina) 27.500 lir.

V spomin vseh padlih v borbi za svobodo daruje družina Pertot 10 tisoč lir.

Ob obletnici smrti Franca Košute daruje žena Antonija 5.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V MACKOLJAH

Rino Stepančič 30.000 lir, Rafael Stefančič 5.000 lir, Dorina Kantin Jeramal 10.000 lir.

V spomin Alojzija Kalca ob 4. obletnici smrti daruje družina 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin pokojnih staršev in sorodnikov daruje Dušan in Božena Košta 15.000 lir za ANPI - Združenje partizanov Trst.

V počastitev spomina pok. Ivane Bertok daruje družina Mirka Pertolje 5.000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina Ivane Ber-

tok daruje Tončka Čok 5.000 lir za Dijaško matico.

Nameste cvetja na grob Kalca Lorenzija darujeta Lidija in Rudi Gombač (Lonjer) 1.000 lir za PD Lonjer - Katinaro.

V spomin Alojza Škrka daruje brat Bruno 8.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Ivanke Bertok daruje Milka Batič z družino 2.000 lir za kolesarski klub Adria.

Ob razpustu pevskega zbora «Jacobus Gallus» gre blagajniški saldo 400.000 lir Dijaški matici.

Za Tržaški partizanski pinski zbor darujejo: v spomin pok. Vinkota Kalca družini Srečko in Lucio Fegomovi iz Bazovice 5.000 lir. Nameste cvetja na grob Vinkota Kalca gostilna Milkočev (Gropada) 3.000 lir. Novi redni člani: Aleks Brass (Bazovica) 1.500 lir, Milan Gruden (Samotoca) 2.000 lir, Boris Markovič (Sesljan) 10.000 lir, Albin Calzi (Bazovica) 1.000 lir, Davorin Kržmančič (Bazovica) 1.500 lir, Igor Kralj (Trebeče) 1.500 lir, Ema Padovan (Trebeče) 1.500 lir, Giorgio Gustinčič (Boljunec) 1.500 lir. Podporni člani: Alko Babič (Gropada) 5.000 lir, Oskar Kalc (Gropada) 1.000 lir, Giordano Mariani (Trst) 10.000 lir, Giorgio Rossetti 5.000 lir, Paolo Sema 10.000 lir, Adreina Apollonio (Tržič) 10.000 lir.

Tudi za tečaje slovenščine začetek novega šolskega leta

Tečaje prireja «Ente italiano per la conoscenza della lingua e della cultura slovena»

Skupno s šolskimi vrati so se odprla tudi vrata raznih večernih tečajev, med katerimi nas najbolj zanimajo tečaji slovenščine za Italijane, ki jih prireja Ente italiano per la conoscenza della lingua e della cultura slovena.

Začelo se je pred dvema mesecema s časopisnimi oglasi in v lepaki po mestnih ulicah in prevzornih sredstvih. Danes je vse to že postalo naša vsakdanja stvarnost in pogrešali bi jih, če jih nekoga dne ne bi bilo več. A ko so se pred leti prvič pojavili, je bila stvar precej drugačna. Italijanska družba je vabila k vpisu na tečaje slovenščine. Kdo bi se ne zamislil nad tem dejstvom? Italijan in Slovenec! Mi smo bili vse preveč navajeni zmerjanja. Italijani pa vse preveč zavedanja v svojo lastno dvatisočletno kulturo, da bi čutili potrebo po spoznavanju jezika maloštevilnega slovenskega naroda.

In vendar se je našlo v našem mestu nekaj mladih naprednih ljudi, ki se jim je zdelo potrebno, da zaživi v Trstu drugačen duh. Zavedali so se, da je sožitje možno samo ob medsebojnem obojestranskem spoštovanju. In kako bo spoštoval slovenca, če ga sploh ne poznaš? Zaključek je bil popolnoma logičen. Naučimo se slovenščine, da bo bolj razumeli svoje rojake, ki govorijo ta jezik! Spoznajmo njihovo kulturo in umetnost, spoznajmo njihovo zgodovino, ker jih bomo samo tako znali pravilno ceniti! Naučimo se njihovih pesni, da jih bomo mogli skupno prepevati!

In rodili so se prvi skromni tečaji, brez sredstev, brez izkušenj, celo brez učbenikov in brez ustrezne metode. Saj nam Slovencem že dolgo let ni prišlo na misel, da bi sestavili učbenik slovenščine za Italijane, stari Nemčev pa je že zrljal pošel. Kljub temu zamislil ni propadla, nasprotno rastle je in se širila. Junija se je zaključilo peto šolsko leto. Največje težave so premagane. Medtem so v Ljubljani sestavili moderen učbenik z direktno metodo. Delavica univerze ga je nekaj let preizkušala, preizkušnja je prešla tudi v Trstu. Potem je šla knjiga v tisk in danes imamo na razpolago knjigo s štiriindvajsetimi kaseta. Knjiga ima 20 lekcij z ustreznimi govornimi vajami, vendar to pomeni precej več učnih ur. Preračunano je namreč za 120 šolskih ur. V tržaških tečajih je pouk samo dvakrat tedensko zato potrebujejo za predelavo knjige dve šolski leti, oz. 4 štirimesečne tečaje. V tem času se tečajnik nauči v glavnem skoraj vseh potrebnih slovniških oblik, ki jih v govoru in pisanju potrebuje, pridobi pa tudi osnovni besedni zaklad, s katerim je možen vsak lahek običajni pogovor. Besede so namreč skrbno izbrane in zadoščajo za začetno sporazumevanje v različnih situacijah, v katerih se največkrat znajde človek. Marsikdo se s tem znanjem zadovolji in se sam izpopolnjuje naprej, bodisi z branjem, bodisi z lažjimi pogovori v družbi ali s poslušanjem radia in gledanjem televizije. Marsikdo pa se vpiše še tretje leto, ki je namenjeno poglobljanju slovniških problemov, branju in lažji konverzaciji. Medtem pa tečajniki obiskujejo tudi največkrat skupinski, gledališke predstave v Kulturnem domu, pa tudi kje drugje, če gostuje kakšno slovensko gledališče.

K tečaju sodi tudi zaključni izlet z obiskom kulturno pomembnih slovenskih krajev. Tečajniki so si že ogledali Cankarjevo rojstno hišo na Vrhniki in Prešernovo v Vrbi, bili so v Kranju in na Blejskem gradu, pa tudi v Dragi na Gorenjskem, ki je znana po krvavih dogodkih v zadnji vojni, saj so tam Nemci ustrelili veliko talcev. Letos junija ustrelili veliko talcev. Najprej so se spotoma ustavili v novejši kromberški muzeji na gradu v Kromberku, kjer je bila prav takrat razstava slovenskega slikarstva in razstava NOB na Primorskem. Potem so nadaljevali pot do Kobari, od koder je bil nemreč Gregorčičeva rojstna hiša, a nihče ni pričakoval, da z avtobusom ne bo moč priti do tja. Stari dotrajani avtobus je bil namreč preveč star, zato so ga morali zamenjati. Odlučili so se za peščenje. Vsi res niso prispeli do vrha, po-

sebo še, ker se je ura bližala polnoči, a precej jih je vseeno vztrajalo do konca. Navzdol je šlo lažje in vsem se je potem prileglo kosilo v Kobari, od koder je bilo treba še v Brdo, kjer so imeli prav tisti dan praznik češnje. A cilj naših tečajnikov niso bile češnje, temveč Gradnikova spominjska soba v Medani. Res bogat in dobro izkoriščen dan.

Toliko je minomiglo, da spoznamo, da je tudi v naši bližini marsikaj kulturno pomembnega, kar si velja ogledati. Pa še to, na Vrsnem in v Medani, oz. bolje povedano v Gregorčičevi rojstni hiši in pri Gradniku, so bili tržaški tečajniki prva italijanska organizirana skupina, prav tako tudi že prej v Cankarjevi in Prešernovi rojstni hiši. In kljub naporu, ki ga je predstavljal peščenje na Vrsno, so bili z izletom zadovoljni.

Letos so tečaji prvič dosegli tako stopnjo, da je bilo mogoče organizirati izpopolnjevalni tečaj za take, ki jezik že precej obvladajo. Vpisovanje v ta tečaj še traja in pričakovati je, da se bo še marsikaj prijavilo, zlasti, ker je bilo treba prejšnja leta tečaj prijavljeno odkloniti. Na tem tečaju bodo predvsem jezikovne vaje in konverzacija, poleg tega pa pisanje lažjih sestavkov in obravnavanje najbolj pogostih rapak, ki se bodo pojavile v spisu.

K vsemu temu bi bilo treba dodati še kulturni program, ki bo zaradi pomanjkanja sredstev in iz tehničnih razlogov za žalost skromnejši kakor bi bilo želeli, a zavedati se moramo, da je vsak začetek težak, posebno še, če je pionirski, kakor je ta pobuda italijanske družbe za spoznavanje slovenskega jezika in kulture.

Marsikoga verjetno pri vsem tem zanima tudi številke. Koliko je pravzaprav teh ljudi, ki se zanimajo za slovenščino? Samo peščica ali kaj več? No, v prvih petih letih je šlo skozi tečaje preko 600 ljudi, upoštevati moramo, da je vpisovanje dvakrat letno, jeseni in februarja, ker so tečaji štirimesečni. Samo letno je vpisanih do zdaj že preko 120 tečajnikov in vsi te-

čaji se niso niti še začeli, saj vpis za nekatere še traja. Uspeh te pobude je torej vsekakor presejal vsa pričakovanja, saj se nekateri vozijo sem celo iz drugih mest, le to n.p.r. dva iz Vidma, da niti ne govorimo o tistih, ki stanujejo v Trzinu, Devinu, ali kateri drugi vasi v tržaški okolici.

In vsi ti ljudje, ki se ob večerih zbirajo v učilnici, da bi se seznanili z osnovami slovenskega jezika, pomagajo ustvarjati v našem mestu drugačen medsebojni odnos, drugačno vzdušje, drugačno javno mnenje, bolj odprto in sproščeno, bolj napredno; in s tem postajajo pionirji nove stvarnosti, ki naj postavi most pravega in iskrenega razumevanja, ki naj sloni na enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju.

L. S.

DRUGI ABONMAJSKI KONCERT GLASBENE MATICE

Simfonični orkester in zbor Radiotelevizije iz Zagreba

Dirigent Igor Kuljerić, solisti sopranistka Mirka Klarić, tenorist Mitja Gregorač in pianistka Ljerka Pleslić-Bjelinski

V letošnjo sezono je Glasbena matica uvrstila dva simfonična koncerta, na katerih bo imelo naše glasbeno občinstvo priložnost poslušati orkester v polni zasedbi: to sta bližnji koncert, ki bo prihodnje nedelje popoldne, ko bo nastopil simfonični orkester Radiotelevizije Zagreb, ter koncert 12. decembra, ko pride gostovati v Kulturni dom simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana; ker pa želijo predstaviti hrvaški gostje

program, ki vsebuje tudi skladbo za zbor in orkester (ter soliste), bomo tokrat poslušali res veliki izvajalsko zasedbo, kot je na koncertnem odru Kulturnega doma verjetno še ni bilo.

Seznamimo se najprej z izvajalskima ansamblioma zagrebške RTV, nato pa še s skladbami, ki bodo na koncertnem odru Kulturnega doma verjetno še ni bilo.

Neposredni predhodnik današnjega simfoničnega orkestra RTV Zagreb je bil komorni orkester, ki so ga ustanovili na takratni radijski postaji leta 1951 zaradi vedno novih programskih zahtev in v želji, da bi mogli v oddajah pokazati lastne reproductivne dosežke. Orkester se je nato številčno povečal s kvalitativnim glasbeniki, tako da se lahko loti vsake simfonične partiture, od klasičnih sonat do sodobne glasbe, pri čemer posveča posebno pozornost domači glasbeni tvornosti. Poleg svojega rednega dela v studiu ima zelo bogato koncertno življenje, predvsem v Zagrebu in po hrvaški republiki. Tu je sodeloval na pomembnih glasbenih prireditvah, kot na primer Dubrovniške poletne prireditve ali Zagrebški biennale. Igral pa je tudi že v tujini, na Belgiji, na Holandskem, v Franciji, Italiji, Vzhodni Nemčiji in Avstriji. Za diskografsko hišo Vanguard je snemal ciklus Haydnovih simfonij. Zgovorna za kvaliteto in umetniško razglednost orkestra je tudi dolga vrsta imen priznanih dirigentov, ki so s njim pripravili koncert: tako med drugimi Claudio Abbado, Oskar Danon, Antonio Janigro, Milan Horvat, Franz Konwitsch, Lorin Maazel, Igor Markevitch, Jean Martinon, Zubin Mehta, Edouard Van Remoortel, Otmir Suiter, Maksim Šostakovič in Carlo Zecchi.

Kar zadeva zbor RTV Zagreb, je to ansambel z daljšo tradicijo, saj ima za sabo že več kot tri deset let umetniškega dela. Tudi zbor je delal splošno, tako med drugim sodeloval v koncertih v prvem solistov. Nato se je polagoma večal in se je razvil z mnogimi radijskimi nastopi uveljavil tudi na koncertnih doma in v tujini. Njegovi zborovodje so že bili Mladen Jozajski, Slavko Zlatič, Mladen Jozajski in Sergej Rainis, že nekaj let pa je njegov stalni vodja mladi hrvaški skladatelj in dirigent Igor Kuljerić, dirigent celotnega koncerta prihodnjega nedelje. Zbor ima v repertoarju veliko številno oratorijev, kantat in drugih vokalno instrumentalnih del iz vseh glasbenih dob, vključno glasbeno avantgardo, in seveda skladbe domačih avtorjev. Razen z radijskim orkestrom sodeluje zbor tudi z Zagrebško filharmonijo tako doma kot na gostovanjih. Med najbolj uspešnih turnejskih zborov je treba omeniti dvo- tedensko gostovanje po Italijo ki je (z orkestrom RTV) izvajal Bachov Pasijon po Mateju, Svatbo Stravinskijev in Bachov Magnificat; nato samostojna koncerta v Sainte Chapelle v Parizu in na pariških glasbenih tednih; turnejo po Nemčiji in Avstriji z orkestrom RTV; nastop v Salzburgu z Beethovno 9. Simfonijo, gostovanje v Palermu in sodelovanje na glasbenem biennialu v Benetkah, vse z Zagrebško filharmonijo. V zadnjih letih se zbor še bolj intenzivno posveča skladbam jugoslovanskih avtorjev in jih predstavlja, pogosto v praveizvedbi, na biennialu v Zagrebu, na prireditvah v Dubrovniku in na Glasbeni tribuni v Opatiji.

Ze po teh podatkih je mogoče sklepati, da bo nedeljski koncert kvaliteten in privlačen, ko bomo imeli priložnost prvič poslušati kvaliteten izvajalec iz Zagreba; če pa se zdaj še ozremo na sam koncert, izredno zanimiv, saj nam bodo Zagrebčani predstavili dela treh sodobnih hrvaških skladateljev. Tako zaobi koncert popolnoma novotodobno, kjer se srečajo hrvaški skladatelji, orkester, zbor,

dirigent in solisti (z izjemo Mitje Gregorača) — kar je izredno pozitivno in hvalevredno.

Sporod se bo pričel z uverturo k operi «Strizeno - košeno» Krešimira Baranovića; sledil bo Concertino za klavir, godala in tolkala Bruna Bjelinskaja; v drugem delu pa bo na sporedu Triptihon za sopran, tenor, zbor in orkester Ivana Brkanovića.

Krešimir Baranović se je rodil v Sibeniku leta 1894. Kompozicijo je študiral na dunajski glasbeni akademiji. Več kot petindvajset let je bil dirigent zagrebške Opere, nekaj let pa dirigent Opere v Beogradu. Dirigiral je še radijski orkester v Bratislavi in Beogradski filharmonijo ter predaval na Akademiji za glasbo v Beogradu. V njegovih skladbah, za katere je bil nekajkrat že nagradjen, je čutil željo po spajanju prvih glasbenih folklorne s kozmopolitsko glasbeno govorico.

Baranovića opera «Strizeno - košeno» na libreto Gustava Krkleca je doživela praznovredno v Zagrebu leta 1932. Njena uvertura, ki vsebuje vse pomembnejše motive opere in okusen mozaik ljubzensko lirčnih in humorističnih grotesknih odstavkov, je vedno doživela prodoren uspeh tudi v samostojni izvedbi tako na koncertnih doma kot v tujini.

Bruno Bjelinski je po rojstvu Tržanec, saj se je rodil v našem mestu leta 1909 (pred dvema desetletji je bil praznovredni rojstni dan), toda odrasel je v Zagrebu, kjer je končal gimnazijo in pravno fakulteto ter se nato posvetil poklicu pravnik. Že zamlada pa je rad igral na violino in na klavir ter se poskušal v kompoziciji; zanimivo je, da je mnogo takrat seveda še nametnih glasbenih misli kasneje uporabil in jih razpredel v zrelo umetniška dela. Iz kompozicije je diplomiral na zagrebški Akademiji leta 1935, po vojni pa je prav tam sam postal profesor kontrapunkta in kompozicije.

Njegov opus je bogat in raznovrsten. Pri ustvarjanju Bjelinski spojuje zakone tonalitete in klasičnega reda, čeprav se včasih nekoliko poigra z njimi; njegova govorica je optimistična in vedra, včasih pretkana z lahkim humorjem, ki mestoma že meji na ironijo.

Concertino za klavir, godala in tolkala je Bjelinski napisal leta 1956 in vanj preli svoj značilno glasbeno razglednost. Z njim se je želel približati sodobni plesni glasbi in je zato uporabil v orkestru številne tolkala tudi iz jazzovskega orkestra, s katerimi naglašuje sinkopirane ritme; še klavir, katerega part je virtuozno izpeljal, ima kje vlogu stiliziranega tolkala; medtem pa godala plečejo mehko in valjujočo podlago. Slogovno vezanje Bjelinski baročne oblike s sodobnimi plesnimi prvimi in ustvari s tem zanimive učinke; posebno je to očitno v tretjem delu, kjer si klavir in orkester izmenjata misli kot v baročnem koncertu grosso.

Avtor tretjega dela na sporedu je Ivan Brkanović. Ta se je rodil leta 1906 v Boki Kotorski ter diplomiral iz kompozicije leta 1935 na Akademiji za glasbo v Zagrebu; nato je študiral še na Školi cantorum v Parizu. Delal je kot profesor glasbe na srednjih šolah, kot operni dramaturg, direktor Zagrebške filharmonije in profesor na Akademiji za glasbo v Sarajevu.

Brkanović je svojstvena osebnost, ki je s svojim delom mnogo prispeval novi jugoslovanski glasbi. Kot zagovorniku nacionalne smeri v glasbi mu je uspelo združiti psihološke značilnosti hrvaške glasbene folklorne s svojo umetniško individualnostjo; posebno v glasbeno scenskih delih na prepričljiv način preliva melodijo ljudske govorice v čisti jezik glasbe. Podobno značilnost je opaziti v njegovih vokalno - instrumentalnih

skladbah, kar je tudi Triptihon, napisan leta 1936. To je nekoliko neobičajna skladba oratorijskega tipa, ki ima podnaslov «pogrebni ljudski običaji». V njej Brkanović na izvirni način podaja elementarno dramatično ljudskih žalostink, toda z namenom, da prikaže tragiko in bolečino kot očistevanje in osvoboditev v težnji za novim življenjem; zato se ob koncu skladbe ljudstvo ne preda žalosti, pač pa postaja glasba vse vedrejša in svetlejša.

Janko Ban

Kitajske lirike v Gradnikovem prevodu

Na knjižni trg smo dobili že tretjo izdajo Kitajske lirike v prevodu Alojza Gradnika in v izdaji Državne založbe Slovenije. V drobni, lepo opremljeni knjižici, (opremo je zasnovala Nadja Furlan), je zbranih na 200 straneh pesmi od najstarejših časov do moderne lirike. Uvodno besedo je h knjigi napisal Bratko Kreft, ki poudarja, da sodi kitajska književnost med najpomembnejše v svetovni književnosti, saj njeni začetki segajo v tisti čas, ki ga poznamo pri nas kot stari vek. Ko nato prikazuje najstarejše pesništvo in predstavlja slovenskemu bralcu najpomembnejše pesnike, govori avtor uvo- da o prevajalskih prizadevanjih pesnika Gradnika, ki je v teh prevodih ustvaril adevkatne u- metnine. Gradnik ni prevajal iz originala temveč iz angleščine, nemščine in francosčine in tako njegovo delo ni bilo prevajanje temveč prepisnikovanje.

Si. Ru.

Pisatelj in pesnik Ksaver Meško

(Ob stoletnici rojstva in desetletnici smrti 1874-1964)

Na prelomu preteklega in našega stoletja so se pojavili v našem slovu mnogi mladi leposlovni ustvarjalci, ki so presenetili slovensko čitajočo javnost z lepimi deli, ki so bila pisana v novem dotlej slovenski književnosti poznanim slogu, in kjer so prikazovali človeško življenje in pogled na svet v novi luči. Ta nova struja je ostala znana v naši književnosti kot «Moderni», in v tej novi mladostni skupini, ki je dala Slovencem toliko svežega pisanja, je bil tudi Ksaver Meško, doma iz bližine Ormoža na Štajerskem. Ta mladi pisatelj je že zelo zgodaj prijel za pero, ter začel objavljati svoje prve v raznih revijah in listih, ter je prav kmalu priklical nase pozornost bralcev in kritikov. Že leta 1897, ko mu je bilo komaj 23 let, je objavil v Ljubljanskem zvonu daljšo povest «Kam ploveš?» in z njo pokazal, da tiči v njem nekaj več kot povprečen talent, kar je pozneje tudi potrdil s svojim obširnim pisateljskim delom. Pisal je pesmi, povesti, romane, drame, in tudi mladim srcem je podaril mnogo lepega branja ter je tako ustvaril in obogatil mladinsko slovo.

Meškovo pisanje je lepo, izvirno, iskreno in vzgojno, zato je bil zelo čitan in priljubljen pisatelj. Najljubši so mu bili motivi iz preproste, domačega življenja, kjer nastopajo povečini skromni ljudje in bolečino kot očistevanje in osvoboditev v težnji za novim življenjem; zato se ob koncu skladbe ljudstvo ne preda žalosti, pač pa postaja glasba vse vedrejša in svetlejša.

Meškovo pisanje je lepo, izvirno, iskreno in vzgojno, zato je bil zelo čitan in priljubljen pisatelj. Najljubši so mu bili motivi iz preproste, domačega življenja, kjer nastopajo povečini skromni ljudje in bolečino kot očistevanje in osvoboditev v težnji za novim življenjem; zato se ob koncu skladbe ljudstvo ne preda žalosti, pač pa postaja glasba vse vedrejša in svetlejša.

Ksaver Meško se je rodil pred sto leti — in sicer 28. oktobra 1874 v Ključarovic pri Ormožu, na Štajerskem. Po opravljenih šolah in maturi je nekaj časa nihaj, kaj naj bi storil; odločil se je za bogoslovje ter odšel v Maribor, Ptuj in tudi v Celovec. Kot že omenjeno je začel pisati zelo mlad — že v dijaških letih in je pošiljal svoje prispevke Ljubljanskemu zvonu in Slovenski Matici, po nekaj letih pa je pristopil k Domu in Svetu, kjer je objavil največ svojih del. Seveda, tudi manj znanim listom je pošiljal svoje pri- speke, tako da je vsestransko prisoten v tedanji ustvarjalnosti slo-

venskega pripovedništva. Napisal je dolgo vrsto leposlovnih del trajne lepote. Med najbolj značilne spadajo «Na poljani» in drama «Mati», polne najlepših in globoko čutečih prizorov. Pred njim nade- mo le še pri Gregorčiču izraz tako vzvišene lepote.

V dijaških letih je zelo rad prebiral predvsem domače pesnike in pisatelje in zlasti Jurčič mu je bil pri srcu. V nekem krajšem spisu pripoveduje dogodek, ki se nanasa na to navdušenje do Jurčiča. Neki njegov sošolec mu je ponudil celotno zbirko Jurčičevih spisov za 5 goldinarjev, toda knjige da ima doma, da mu jih bo prinesel, ko bo šel na počitnice, denar mu pa mora izplačati takoj. Meško ni imel dovolj denarja, zato si ga je nekaj izposodil. Zbrano vsoto je izročil sošolecu, a Jur-

Ksaver Meško

čiča ni dobil nikdar — ker «predajalec» Jurčiča sploh ni imel.

Kot kaplan, in pozneje kot župnik, je služboval v raznih krajih Štajerske in Koroške; nekaj časa je bil tudi v Zambich pod Sv. Višarji. Prva svetovna vojna ga je zajela v Zilji pri Beljaku na Koroškem. Leta 1916 so ga oblasti obdolžile veleizdaje, ter ga za nekaj časa tudi zaprle. Ko so ga izpustili, so mu prepovedali povratek v Ziljo. Odšel je v Celje in na Pohorje, od tam pa nazaj na Koroško, kjer so ga konfirirali v župniji Javorje v Mežiški dolini. Romal je še po raznih krajih Koroške in je v Zilji pričakal konec vojne in poraz Avstrije. Po vojni je spet doživel preseljevanje iz kraja v kraj, dokler se ni po nekaj letih za stalno ustavil v Selah pri Slovenjgradcu.

Med drugo svetovno vojno je tudi moral v preganstvo. Gestapo ga je najprej zaprl v Rajhenburgu, nato v Mariboru in še kje drugje. Zatem je bil odpeljan z mnogimi drugimi na Hraško, v Bosno in Beograd. Nekaj časa je preživel v Zemunu. Tu je dobil dovolilnico, da se je lahko vrnil v Slovenijo na ozemlje pod italijansko zasedbo. Konec vojne je dočkal v samostanu v Stični. Poleti 1945 se je vrnil preko Maribora v Sela, od koder so ga odgnali štiri leta prej. In v Selah je doživel zadnja leta svojega dolgega in za slovensko književnost plodovitega življenja. Umrl je v bolnišnici v Slovenjgradcu 12. 4. 1964; pokopali so ga v Selah. Spomenik pa so mu njegovi spisi, ki so trajne lepote.

Lado Premru

Klišarna utopičnih idej

Tretja pesniška zbirka Irene Žerjal po Gorečih oljkah in Toplih gozdovih

KLISARNA UTOPIČNIH IDEJ je tretja pesniška zbirka Irene Žerjal, v njej je 24 pesmi, ki jih je avtorica porazdelila v tri tako naslovljene razdelke: Majnica, Lastovke nad letališči in Klišarna utopičnih idej. Večji del pesmi je sicer že doživel revijalno objavo, sedaj pa se nam organizirane v knjižni organizem ponujajo v celovitejši branje.

Naslov zbirke napoveduje pravzaprav samo en po Irenine poezije: bivanjsko poezijo, polno aktualnih, čustveno intenzivnih odzivov na svet in čas. Ta pesniški tip je prevladoval že v prvih dveh zbirkah, v Gorečih oljkah in Toplih gozdovih, v zdajšnji pa prinaša te vrste poezijo v glavnem samo še tretji razdelek. V drugem, ki je bolj oseben, je Irena Žerjal zbrala intimnejša doživljanja, v katerih pa se nenehno vpletajo vsakdanjost, ljudje in pokrajina.

Večjo novost, ki pa so jo že napovedovale nekatere pesmi v Toplih gozdovih, predstavlja uvo-

dni razdelek, kjer skuša pesnica ujeti bežeči svet kmečkega človeka v Bregu pri Trstu in njegovo elementarno ravnotežje med zemljo in delom. Svet starozidnosti in tanko nostalgijo za otroštvom zajema Žerjalova s preizkušenimi pesniškimi sredstvi, rimo in ritmom, pa tudi z večjo skrbjo za smotnost jezika. Čeprav je ponekod izraz še dovolj neizdelan — prozaični verzi in nasilno rimanje — se mi zdi ta njena nova smer plodna in obetavna prav zaradi večje ustvarjal- ske discipline, ki jo sicer človek večkrat pogreša pri pesmih eksistencialnega tipa. Tam namreč Žerjalova svoje intelektualno do- jemanje hote členi na motivno med seboj tuje sklope, morda zato, da bi volze abstrakcij nabila s čustveno neposrednostjo. Skladnost in sugestivnost takih pesmi trpi prav zaradi takšnega ustvarjalnega postopka in se odraža v stilni razmršenosti in jezikovni ohlapnosti. Po drugi strani pa naletno na razumsko tako krčevite konglomerate, da

se v njih semantični naboj izniči, n. pr. «... in so daleč mnogovrstnosti predmetov/ plemenitih računarskih stilov» (27). Ali: «Zadnje plejade zajemajo zapleteno iskanje glavnih junakov/ potpore življe spremljevalce vsemogočih sopotnikov» (Novinar — 29).

Taka opažanja potrjuje pesem v tretjem razdelku, ki je tako kratka, da je napisana scela in je zato prepričljiva in lepa (Klišarna rezerviranih podob — 25).

Kvalitetno težišče knjige ostaja v prvi polovici zbirke, v starozidnih pesmih: Majnica, Z njive na Poljani, Ob obali. Takega tipa je tudi pesem KALUZE V DOLINI GLINŠČICE.

Lirsko čiste in sugestivne so tudi intimistične poezije Ikona pred ogledalom in Tolmuj globok kot sovrastvo v drugem razdelku. V teh, kot tudi v zgoraj navedenih, se zrelo in napeto lirsko jedro Irene Žerjal sublimira v pesniške organizme, ki so nova kvaliteta v njenem pesniškem razvoju.

Klišarno utopičnih idej je Irena Žerjal izdala oktobra leta 1973, in sicer v samozaložbi: ta način izdaje se nam ob sedanjem slovenskem založniškem potencialu zdi morda odveč, le provokativna gesta, za katero ne vidimo pravih vsebinskih ali praktičnih razlogov.

Marko Kravos

Muzikalno zaiskreni trenutki

Otvoritveni koncert godalnega orkestra Glasbene matice - Izjemen solist-pozavnist Branimir Štokar

Za nastopajočo koncertno sezono si je tržaška Glasbena matica zastavila devet koncertov, ki o- betajo visok izvajalski nivo. Pred kratkim smo poslušali prvi koncert. Godalni orkester Glasbene matice je vodil Oskar Kluder. Sodeloval je pozavnist Branimir Štokar iz Ljubljane. Na sporedu je bila Serenada Benjaminja Ipa- vca, Koncert v f-molu za pozavno in godalni orkester Georga Fried- richa Haendla, Koncert za pozavno in godala Johanna Georga Al- brechtsbergerja in Divertimento v D-duru KV 136 Wolfganga Ama- deusa Mozarta.

Če bi hotel izraziti vsi celot- nega večera oziroma izvedbe pro- grama, potem moram naglasiti, da je zadovoljivo poprečju dal svoj izrazit umetniški prispevek solist, pozavnist Branimir Štokar. Poleg talenta smo spoznali takoj tudi dobro slo, ki mu je dala me- hak, barvno izenačen ton, čisto

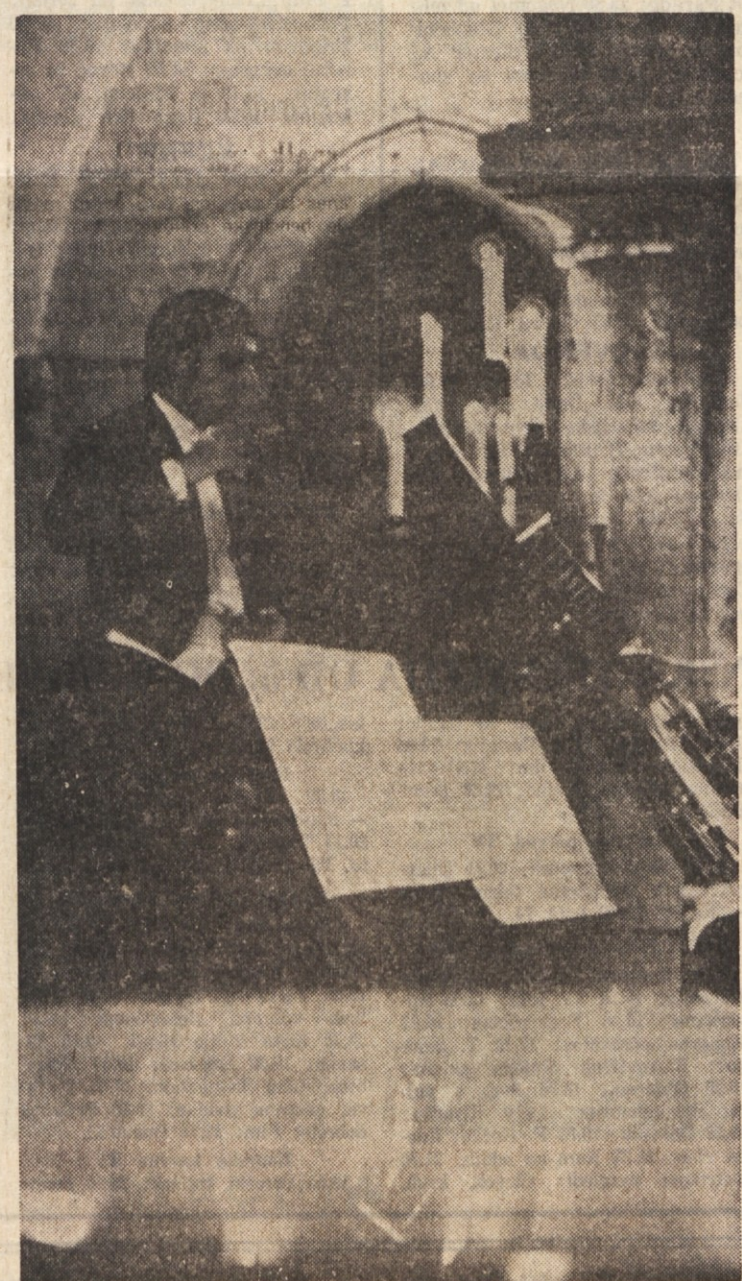
ir, nacija, zanesljivo tonsko za- stavljanje, jasno artikulacijo. Zdrav muzikalni naklon ga je učvrstil v ritmu, navaja ga v pla- stično fraziranje in občuteno obli- kovanje. Prepričljivo razgiban je v eksaktno izvedenih hitrih in to- pel v počasnih stavkih, kjer se sproščeno prepusti lirčni pevno- sti, ki jo dosega kakor le malo- kateri na tem instrumentu.

Orkester j izkazal nekoliko boljše celotni zv. in večjo kom- paktnost in delovanje, vendar ima določene pomanjkljivosti v pogle- du homogenosti, predvsem v pr- vi in drugi violini, v pogledu ritmične enotnosti in preciznosti v igri. Večja pripravljenost in u- granost bi orkestru nudila več sproščenosti pri oblikovanju fraz in pripomogla k nazornejši krea- tivni arhitektoniki. Deležni smo bili muzikalno zaiskrenih trenu- tki, ki so privedli orkester v za- nosno muziciranje. In prav to nas

navaja na domnevo, da bi se ob nadaljnji temeljitiji analizi in globlji zajetih slogovnih izraznih posebnostih pri posameznih delih mogoč povzeti na višji interpre- tacijski raven. Mozartovo delo, na primer, preveč znano in dogna- no, da bi ga mogli sprejeti v in- terpretaciji, ki se zadovoljuje s po- vršinskimi zasnovanim oblikova- njem, brez afinitete do specifično- sti in duha Mozartove muzike, kar smo še posebno pogrešali v srednjem stavku Andante, ki je izvenel brez prave notranje na- tetosti.

Želimo, da bi orkester, ki je očitno »zaseden z dobrimi in solid- nimi glasbeniki, v nadaljnjem pri- zadevanju s svojim dirigentom raz- širil to, da bi ga na njegovem prihodnjem nastopu v marcu pri- jčnjega leta silili v irri kakor v umetniški izraznosti še bolj u- činkovitega.

Ivan Silič

Igor Kuljerić, dirigent simfoničnega orkestra RTV Zagreb

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ze v začetku tedna boste morali odločiti o nečem, kar bo vplivalo na potek dogodkov prihodnjih dni. Nekaj prednosti boste imeli pred tekmi, vendar ne preveč. Odločati boste morali tudi o nadaljevanju ali prekinitvi čustvenih odnosov z osebo, ki ne prenese več vašega dvoumnega stališa. Z zdravjem vse v redu.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne nasledite govoric in kritičnih pripomb tistih, ki so vam le nevedljivi zaradi vaših dosedanjih uspehov. Krepko dalje po poti, ki so vam jo določili in ki se vam je doslej kar dobro obnesla. Nasvet neke starejše osebe bi vam bil pogodu, vendar se ga ne držite preveč togo. Bodite odločni pri sprožanju čustvenih sklepov. Prehlad.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Sovražna razpoloženja osebe bi vam znala zaigrati kaj čudno igrati. Bodite zato pozorni na sleherni svoj govor, na vsak korak, ki ga napravite. Posebno ko gre za odločanje o večjih zadevah. Če, da ste v nekaterih poslih napravili prevelik korak. Srečali se boste z osebo, ki vam bo ostala globoko v spominu. Glavobol.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Preveč ste impulzivni in se zaganjate tudi tam, kjer bi morali ohraniti mirno kri. Z nasmehom včasih več dosežemo kot z ostro besedo. Uresničili boste neko željo, ki jo že dolgo gojite. Povsem zadovoljni sicer ne boste, toda vse se bo prav končalo. Tudi vaša nova ljubezen bo srečna.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Pomagali vam bodo iz trenutne zagate, da vam ne bo treba po pomoč me tiste, ki jim niste simpatični. Stanje v vaših poslih ne bo najboljšo, vendar se boste kar dobro znašli. Ne ozirajte se vedno na določena načela, ki so že zdavnaj preživela. Neka oseba bo močno ljubosumna. Upravičeno. Nervoza.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Rešiti boste morali mučne zadeve in s težavo se boste izmazali iz zagate, v katero ste zabredli tudi po lastni krivdi. Ne zavračajte zato odgovornosti na tiste, ki so vam želeli dobro, pa ste jih napačno razumeli. Sicer pa se bodo razmere izboljšale in vse bo prav. Tudi v ljubezni. Revma.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Dobro si začrtajte program, kajti sicer boste neke občepele. Ljubezen in posli niso vedno v skladu. Zato pravočasno ločite prijateljstvo od trgovine oziroma dela. Srečna dneva bosta sredi in četrtek, ko se boste srečali z neko osebo, ki bi znala stopiti v vaše življenje. Prebavne motnje.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Verjetno boste morali na pot, morda celo večkrat. Toda ne bo šlo za zabavo ali razvedrilo, pač pa za nujne posle. Vse ne bo šlo prav, vendar boste s potekom dogodkov v glavnem zadovoljni, v nekem smislu celo srečni. Ljubezenski odnosi bodo odlični. Na poti se boste močno prehladili.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Veliko bo dela, bolj malo bo pa rezultatov in vendar boste v glavnem zadovoljni, ker boste pravočasno omejili svoje zahteve in težnje. Ne zanemarjajte tistih navedb, ki so vam jih pripravili predstojniki. Nekaj novosti v vašem intimnem življenju. V glavnem bo vse prav. Zadovoljni boste tudi z zdravjem.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Mirno razpoloženje v družini in v ožjem krogu vam bo omogočilo kar dobre rezultate. Posebno po se vam bodo obnesli neki načrti. Bodite zadovoljni tudi tedaj ko kaj ne bo šlo prav. Kajti sicer bi se znalo kaj zaplesti. V splošnem bodite previdni. To velja tudi pri sklepanju novih poslovanstev. Z zdravjem vse v najboljšem redu.

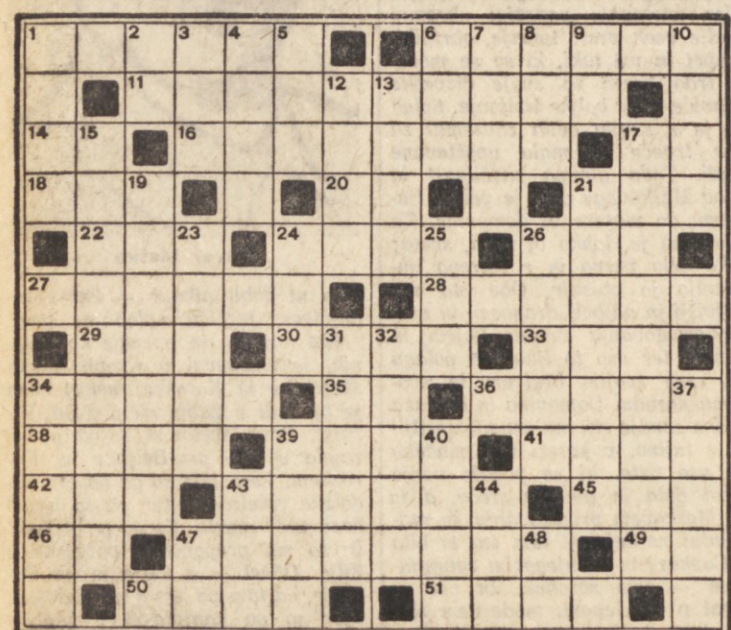

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Tokrat boste morali izkoristiti svojo diplomacijo, kajti obdajajo vas ljudje, ki motijo sleherni vaš korak, celo sleherni vaš mig. Posebne razmere bodo zahtevale cellega človeka in izredno dinamizem. Na nekem srečanju boste spoznali osebo, ki vam bo zelo simpatična, ki pa ne zasluži vaše pozornosti. Glavobol.

RIBA (od 20. 2. do 20. 3.) Doslej ste imeli srečo, toda s svojo malomarnostjo ste si pokvarili položaj in tudi možnost nadaljnjega napredka. Ubrati bo treba drugo pot in začeti znova. Dobili boste vabilo, ki vas bo presenetilo, ki pa ga ne bi smeli zamarti. Prijetno srečanje, ki vam bo ostalo dolgo v spominu. Zdravje kar dobro.

KRIŽANKA... z našim krajem

Rešitev križanke bo v tokrovi številki

VODORAVNO: 1. bolečina, 6. opravljati dolžnost vernika, 11. naseljenjski, 14. pritriladica, 16. «naš kraj», 17. plenu nomine, 18. napladi, 20. kazalni zaim, 21. predlog, 22. in tako dalje, 24. kraljica v šahu, 26. latinski oltarji, 27. zbirke zemljevidov, 28. «mesto pri našem kraju», 29. rajši, 30. vas pri «našem kraju», 33. ata, 34. tuje moške ime, 35. italijanski Pad, 36. pred primki, 38. Brunfelsovo ime, 39. ceste, 41. enovalentni radikal iz ogljika in vodika, 42. ime filmske igralke Zoppellijeve, 43. večje posode za vodo, 45. hoditi, 46. Adolf Köstner, 47. leno začrtani, 49. avtor Hlapca Jerneja (začetnice), 50. francoski pisatelj, 51. oče moderne filozofije.

NAVPIČNO: 1. predele pri «našem kraju», 2. Lojz Kraigher, 3. grška boginja zarje, 4. okorna žival za cirkus, 5. tovariš, 6. irski otok, 7. za okusno hrano, 8. znani ameriški general, 9. veznik, 10. materialni delci z električnim nabojem, 12. uradni diplomatski dopis, 13. isti, isto, 15. računa s posebnimi števili, 17. dati večjo vrednost, 19. mesto v ZDA, 21. startati, 23. ime filmske igralca Foja, 24. buren tek, 25. ime za prince, 26. prijeten vonj nekatere divy, 31. vstaje, 32. klise, 34. ameriška denarna enota, 37. ime ene od Kessler, 39. znojnice v koži, 40. vsaj, vseeno, 43. mlaka, 44. žensko ime, 47. medmet, 48. Ivan Nahi.

(Lako)

«ČASTNI» KONZUL

WASHINGTON, 2. — Ameriška demokracija je zares svojevrstna. Bivši ameriški, rekli bi raje Nixonov minister za pravosodje Richard Kleindienst je že leto dni alžirski «agent» v ZDA, rekli bi lahko, da je alžirski konzul v Washingtonu. Pravzaprav bi to niti ne bilo kaj posebnega, saj je znano, da imajo posamezne dežele v nepomembnih središčih svoje častne konzule, ki opravljajo konzulsko službo bolj za čast, kot pa za plačo. Toda Kleindienst ni takšen konzul, pač pa redni «agent» severnoameriške države in je v tem svojstvu v teku leta šestkrat obiskal svojo «matično» deželo, da bi se spoznal z njenimi značilnostmi in potrebami. Na poti sicer se močno loči od običajnih «častnih» konzulov, kajti za svojo dejavnost v lanskem letu je dobil 120.000 dolarjev, torej okoli 85 milijonov lir.

Kleindienst vrti naslednje «posle»: bedi nad interesi alžirskih državljanov v ZDA, upravlja tudi določene vladne posle v Ameriki, hkrati pa navaja ameriški kapital, da vse same dobre in hvalevredne dege posle vodi in bi mu glede tega ne imeli kaj reči. Toda Kleindienst je bil zapleten v več neveseljenih zadevah in zadevih in je bil zato tudi obsojen na ječo. Zaradi tega je tudi dal ostavko na ministrski položaj. In bil je pravosodni minister, torej minister, ki bi moral paziti, da se zakon spoštuje. Sicer pa je Nixona obdajala kaj čudna družina.

Vremenske spremembe
začasne ali trajne?

Poročila in razprave o vremenu se zadnje čase vedno pogosteje pojavljajo v dnevnem tisku, strokovnih revijah in drugod. Vremenske spremembe so danes neverjetno občutne. Po večini gre za spremembe na slabše, tako da nekateri znanstveniki vidijo v njih znake obsežnejših sprememb že v svetovnem merilu. Sahel in Etiopija je prizadela katastrofalna suša. Padavin primanjkuje v severni Indiji, na Kapverdskih otokih in v Mehiki. Hkrati pa povodnji zajemajo Japonsko, Peru, Bangladeš in del Indije. V bližnji preteklosti je bilo zelo veliko dežja tudi v Turčiji, na Bližnjem vzhodu, ponekod v Italiji, zelo veliko v sosednji Jugoslaviji ter ponekod v ZDA. Najnižje zimske temperature v zadnjih 300 letih pa so zabeležili v Indiji, v Južni Afriki in v Argentini. Orkan — označili so ga za najhujšega med vsemi orkani, kar jih je kdajkoli divjalo po ZDA — je zahteval 122 človeških življenj in povzročil za tri milijarde dolarjev oziroma skoraj 2000 milijard lir škodo. Sredi lanskega poletja in sicer v samem avgustu pa je v Kanadi snežni metel uničil velika škoda polja tik pred žetvijo. Pred nedavnim pa je v Hondurasu divjal orkan Fifi.

V severni Evropi, kjer je razmeroma najmanj naravnih katastrof, poletja niso več tako topla in sončna, kot so bila nekoč. Lani novembra je neurje opustošilo velik del Spodnje Šaske, istega meseca ter v decembru pa so silni viharji onemogočili promet na severnih nemških obalah.

Nazivali smo do tu nekaj značilnejših in pomembnejših primerov, vendar bi lahko s tovrstnim naštetim primerom slabega vremena še nadaljevali. V zvezi s tem meteorološki menijo, da na Zemlji doživljamo velike spremembe, ki so se začele v šestdesetih letih. Svoje trditve strokovnjaki podpirajo z raznimi ugotovitvami. Na severnem Atlantiku so opazili ledene gore že nekaj sto kilometrov južneje kot prej. Leta na področju severnega tečaja pa se je zrazegnalo za celih 12 odstotkov. zimske polarne temperature so najnižje v zadnjih dvesto letih. Raziskave kažejo, da se je v razmeroma kratkem obdobju zmanjšala moč sončnih žarkov, ki prodrejo v ozračje Zemlje. Hkrati so izmerili nekatere načrte, pravzaprav spremembe tudi v zračnem pritisku ter premike v zemeljskem magnetnem polju.

Strokovnjaki dajejo različne razlage na vse to ter različne odgovore

na vprašanja, kaj ti pojavi pomenijo v merilih dolgoročnega razvoja v podnebnju. Največji pesimisti predvidevajo premik zemeljskih tečajev in s tem v zvezi hude potrese, ognjenike izbruhne in velikeanske povodnji. Ti klimatologi so zdaj v manjšini. Drugi so mnenja, da je obdobje izjemno ugodnih vremenskih razmer, ki so bile značilne za prvo polovico stoletja, mimo.

Znané so posledice premika severnih zračnih tokov proti jugu: afriška pušavska področja se pomikajo proti jugu (Sahel), monsuni vetrovi, ki prinašajo dež, pa preusmerjajo svoje poti proti severu. Zaradi neugodnih vremenskih okoliščin je bila marsikje slaba žita letina, tako n.p.r. v ZDA, Kanadi, SZ, Indiji in Pakistanu.

Morda pa gre samo za prehodne, začasne pojave spreminjanja podnebnih razmer. Znanstveniki inajo v rokah bržkone še premalo utipljivih dokazov za tezo o koncu enega in začetku drugega podnebnega obdobja. Kaj šele za trditve o premiku zemeljskih tečajev, kar bi za naš planet in za življenje na njem utegnilo pomeniti pravo katastrofo. Ugotoviti bi bilo treba, ali ni že tudi v preteklosti prihajalo do običajnih podobnih torej manjših sprememb v vremenskih oziroma podnebnih razmerah. Kot je bilo že večkrat poudarjeno, so tudi naši predniki v bližnji in daljni preteklosti beležili razne «čudne» primere vremenskih in s tem v zvezi podnebnih anomalij.

V našem primeru pa bi sodobni znanstveniki v tem pogledu predvsem morali raziskati, ali gre spet samo za takšne ali za mnogo resnejše primere spreminjanja podnebnja za daljše obdobje. Tudi takšna možnost bi lahko imela svojo realno osnovo, saj predstavljajo ves naš planet, kot tudi vse vesolje, en sam proces nenehne spreminjanja, porajanja, umiranja, ponovnega oživljanja ipd. Dejstvo pa je, da vsi bistveni pojavi naravnega spreminjanja ne potekajo naglo, marveč se pojavljajo postopoma, zelo počasi, od malokaj komaj zaznavno za racionalna bitja kratke življenjske dobe, kakršni je človek. Saj bi bil resnično usoden trajnejši proces spreminjanja dosedanjih podnebnih razmer, ki bi se bil, kot pravijo, začel v šestdesetih letih, a bi se do danes razvil da takšnega obsega, ki se nam kaže z zgoraj naštetimi primeri, sicer doslej v takšnem številu in obsegu nenehno vremenskih katastrof.

NEDELJA, 3. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
12.15 Kmetijska oddaja
13.30 DNEVNIK
14.00 Meščani se igrajo kmetijskih opravil
15.00 GROF MONTECRISTO
16.00 Program za mladino
16.25 Zorro, peta epizoda
16.50 Lov na race, risani film
17.00 DNEVNIK
17.15 Noveletni rezultati in komentarji
17.40 CANZONISSIMA
19.00 Ital. nogometno prestvo: REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
20.00 DNEVNIK
20.30 IZGINULI HOLLANDEC
21.35 ŠPORTNA NEDELJA
22.45 DNEVNIK

DRUGI KANAL

15.00 Neposreden prenos športnega dogodka in konjske dirke v Rimu
18.15 Italijansko nogometno prestvo: REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
19.00 Penopolina bližnjica
19.50 Športni dnevniki
20.00 Portret avtorja: ENNIO MORLOTTI
20.30 DNEVNIK
21.00 Nekdanji veliki umetniki: James Paul McCartney
22.00 Kulturne aktualnosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

9.25 SVET V VOJNI, serijski dokumentarni film
10.15 OTROŠKA MATINEJA: Ponovitve barvnega filma ZGODBA O DEKLICI MARGARETI
11.10 POROČILA
11.15 Kmetijska oddaja
12.30 IGRE BREZ MEJA, zabavna oddaja, prenos iz Belgije
15.50 Ptujski festival: tretji del oddaje
16.20 Zanimivosti doma in po svetu
16.40 Košarka: Partizan — Crvena zvezda
18.15 POROČILA
18.20 VIDEOC: RAZBOJNIK SEVERA, barvni serijski film
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Božić: CLOVEK IN POL, zabavna TV nadaljevanja
21.05 GLASINAC, drugi del oddaje iz ciklusa Karavana
21.35 Športni tehnik
22.10 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.45 Nastopa Ridolini
20.15 Pregled programa za teden dni
20.30 KATARINA RUSKA, Lenziyev film, v katerem igrajo N. Neff, A. Cavo in S. Santoni
22.00 KOŠARKA: PARTIZAN — CRVENA ZVEZDA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slov. motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Mozartov Godalni kvartet; 10.15 Od nedelje do nedelje; 11.15 Mladinski oder: «Uporna letala»; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Glasbena skrinja; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj?; 13.30 Glasba po želja; 15.45 Orkester; 16.00 Glasba in šport; 17.00 Radijska drama: «Germaine in pes»; 18.05 Koncert; 19.00 Folklorna glasba; 19.30 Zvoki in ritmi; 20.00 Sport; 20.45 Praktika; 22.00 Nedelja v športu.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.30 Kako se počutiš?; 10.30 Dogodki in odmevi; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Melodije; 12.10 Glasba po želja; 12.35 Zunanje politični pregled; 14.45 Glasba in pesem; 15.00 Glasba raznih narodov; 15.30 Plošče; 16.30 Sosedni kraji in ljudje; 16.50 Glasba po želja; 18.15 Nedelja na športnih igriščih; 18.45 Iz Jugotonega juke boxa; 19.00 Prenos RL; 20.00 Orkestri.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila;
10.15 Orkestri lahke glasbe; 11.30 Roditeljski krožek; 12.00 Najnovejša plošče; 13.20 Film in gledališče; 14.30 Ornella Vanoni; 15.10 Hit Parade; 15.30 Nogomet od minute do minute; 17.00 Glasbeni oder z Milvo; 18.00 Orkester A. Scarlatti; 20.00 Ponovno na sporedu z M. Ranierijem.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila;
7.40 Plošče; 8.30 Plošče; 9.35 Veliki variete; 12.00 Športna prognoza; 12.15 Pozdravljena nedelja; 13.00 Kvizi; 13.35 Alto gradimento; 14.30 Plošče; 16.00 Športna nedelja; 14.40 Canzonissima; 19.55 Opera 75.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.50 Danes za vas; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.05 Frane Puntar: «Vzorček» igra za otroke; 8.50 Skladbe za mladino; 9.05 Se spomnite, tovariši...; 10.05 Koncert; 14.05 Nedeljsko popoldne; nedeljska reportaža; 18.05 Luigi Pirandello: «Cecce» - radijska igra; 19.40 Glasbene razglednice.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 5. DO 9. NOVEMBRA 1974

TOREK, 5. novembra 1974

8.10, 9.35, 10.05, 14.10, 15.35 in 16.05 TV šola; 17.40 I. Cankar: V gozdu; 17.55 Obzornik; 18.10 Življenje v gibanju, poljudna znanost; 18.35 Muzik; 18.40 Glasbena dejavnost po Sloveniji; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 20.05 Sindikati pred kongresom; 20.55 Mladinska knjiga; 21.00 Propagandna oddaja; 21.05 T. Hardy: Mračni Jude.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namščevanja, film; 22.00 Po sledih Vikingov, dokumentarec.

SREDA, 6. novembra 1974

8.10, 10.50 in 15.2 TV šola; 17.20 Zgodba o deklici Margareti; 17.50 Obzornik; 18.05 Iskanje sodobnega

gledališča; 18.40 Mladi za mlade; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ivanovo otroštvo, film; 21.45 Miniature: Franc Novine; 22.00 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Nogometna tekma Velež — Rapid; 22.00 Split 74.

ČETRTEK, 7. novembra 1974

8.55 Kongres Zveze sindikatov Slovenije; 14.10 TV šola; 15.05 Angličščina; 15.35 Francosščina; 16.45 Kongres sindikatov; 17.30 T. Selščak: Bratovščina Sinjega galeba; 18.00 Obzornik; 18.20 Svet v vojni, dokumentarec; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 20.05 F. Hecko: Rdeče vino; 21.25 Kam na odhiti; 21.35 Četrtniki razgled: Človek, kruh,

lakota; 22.05 Saint-Saens: Drugi klavirski koncert.

Koprska barvna TV

18.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

PETEK, 8. novembra 1974

8.10 in 14.10 TV šola; 10.50 Angličščina; 17.20 Veseli obzornik: Slovenske Konjice; 17.50 Obzornik; 18.05 Folklorna revija; 18.40 Smotna uporaba električnega toka; 18.50 Kako vidijo živali; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 19.50 Notranjepolitični komentar; 19.55 Narava, neznanca znanca; 20.10 Prisrčna dobrota, film; 22.40 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

8.10 in 14.10 TV šola; 10.50 Angličščina; 17.20 Veseli obzornik: Slovenske Konjice; 17.50 Obzornik; 18.05 Folklorna revija; 18.40 Smotna uporaba električnega toka; 18.50 Kako vidijo živali; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 19.50 Notranjepolitični komentar; 19.55 Narava, neznanca znanca; 20.10 Prisrčna dobrota, film; 22.40 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

8.10 in 14.10 TV šola; 10.50 Angličščina; 17.20 Veseli obzornik: Slovenske Konjice; 17.50 Obzornik; 18.05 Folklorna revija; 18.40 Smotna uporaba električnega toka; 18.50 Kako vidijo živali; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 19.50 Notranjepolitični komentar; 19.55 Narava, neznanca znanca; 20.10 Prisrčna dobrota, film; 22.40 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

8.10 in 14.10 TV šola; 10.50 Angličščina; 17.20 Veseli obzornik: Slovenske Konjice; 17.50 Obzornik; 18.05 Folklorna revija; 18.40 Smotna uporaba električnega toka; 18.50 Kako vidijo živali; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 19.50 Notranjepolitični komentar; 19.55 Narava, neznanca znanca; 20.10 Prisrčna dobrota, film; 22.40 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

8.10 in 14.10 TV šola; 10.50 Angličščina; 17.20 Veseli obzornik: Slovenske Konjice; 17.50 Obzornik; 18.05 Folklorna revija; 18.40 Smotna uporaba električnega toka; 18.50 Kako vidijo živali; 19.10 Risanak; 19.30 Dnevnik; 19.50 Notranjepolitični komentar; 19.55 Narava, neznanca znanca; 20.10 Prisrčna dobrota, film; 22.40 Dnevnik.

Koprska barvna TV

19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Namzmi tenis: Jugoslavija — Madžarska; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obtoženo mesto, film; 22.00 Sprehod po Turčiji.

PONEDELJEK, 4. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

12.30 Poljudna znanost: Perù pred dobo Inkov
12.55 Tedenska knjižna oddaja
13.30 DNEVNIK
14.00 Meščani se igrajo kmetijskih opravkov
15.00 GROF MONTECRISTO
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše:
17.30 ZMEK
17.45 Program za mladino: Slike iz sveta
18.15 Praznik za siromake
18.45 «Na mlada malopridneža»
19.15 ITALIJANSKE KRONIKE
20.00 DNEVNIK
20.40 «L'UOMO DEL WEST»
22.30 Filmske premiere
22.45 DNEVNIK

DRUGI KANAL

18.45 Športni dnevniki
19.00 OD ENEGA NOVEMBRA DO DRUGEGA
Epizode iz prve svetovne vojne. Tekst je sestavil Gian Domenico Giagni
20.00 Večerni koncert
Georg Haendel: Glasba za veliki ognjem
20.30 DNEVNIK
21.00 SREČANJA 1974
ENO URO Z MARINOM MARINIJEM
22.00 Baletna prireditev:
RDECI ZENSKI ODRED

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 9.30, 14.10 in 15.30 TV šola;
Slovnica, Grafika na blagu, Zemljepis, Sbrhovaščina itd.
17.15 REVILJA PEVSKIH ZBOROV V ZAGORJU, četrti del.
17.35 Obzornik
18.10 MODRE KITARE
Nastopa ansambel iz Moskve
18.40 Družbeno - zgodovinski vidiki marksizma
19.00 Odločamo
19.10 Risanak
19.30 DNEVNIK
2

NOGOMET

V PRVI ITALIJANSKI IN JUGOSLOVANSKI LIGI

Osrednje srečanje: Lazio-Inter Crvena zvezda v derbiju z Beogradom

Juventus proti Sampdorij v gosteh - Hajduk za zmago proti Sarajevu

Fabbri, trener Torina

Italijanska A liga

Peto kolo prve italijanske nogometne lige. Osrednje srečanje kola je tekma v Rimu med Laziom in Interjem. Lazio vodi osamljen na vrhu lestvice, Inter išče prestižnih rezultatov, da bi se čimprej pridružil vodečim enajsterici. Vezni igralec Lazia Frustalupi nestrpno čaka to srečanje, da bi se eventualno "emaševal" Milančanom, ki so ga pred leti enostavno odslovili. Turinski Juventus bo gostoval v Genovi, kjer bo igral važno tekmo s Sampdorijom. Nogometaši iz Genove znajo biti na lastnem igrišču zelo nevarni. Juventus pa mora nujno osvojiti vsaj neodločen izid, da bi ne zaostal za Laziom. Sicer pa je Altanini še vedno v izredni formi in morda bi prav estari Jose odločil s svojimi značilnimi goli to tekmo.

Florentina — Napoli. Moštvo Nerea Rocca je v zadnjih tekmah pokazalo ne samo dober ritem, temveč tudi taktično zrelost. Rocco je mladim nogometašem (in teh je nebroj) vili poguma in dal jim je zavidiljivo taktično znanje. Napoli pa je s trenerjem Vinicijem postal homogeno moštvo, ki je upravičeno visoko na vrhu lestvice.

Kaže, da bosta imela Milan in Torino lahko nalogo. Milančani bodo sprejeli v goste L.R. Vicenzo. Po nepriljubljeni zmagi proti Romi bodo zato Rivera in tovariši skušali osvojiti drugi zaporedni par točk in se s tem opomoči v lestvici. Torino bo igral proti Ternini. Po spodrsrljaju v Vicenzi bo Fab-

ri moral absolutno zmagati: turinski navijači znajo biti zelo ostri. V primeru, da Roma izgubi tudi v Vareseju, bo rimsko društvo zares zašlo v hudo krizo. Bologna pa bo morala zmagati proti Cagliariju, ki je še vedno brez "bombierja" Rive. Neodločen izid med Ascoli in Ceseno?

Prva Jugoslovanska liga

Vodeča Crvena zvezda bo danes igrala derbi z Beogradom, ki je na petem mestu v lestvici. Obeta se ogorčena borba med tema ekipama, čeprav je na papirju favorit Djaljevo moštvo.

Morebitni spodrsrlaj C. zvezde bi lahko izkoristil Hajduk, ki bo danes sprejel v goste Sarajevu (na 11. mestu). Hajduk ima 18 točk, kot jih ima tudi Crvena zvezda.

Proleter, ki je zadnji v lestvici, bo skušal osvojiti vsaj točko v tekmi s Svobodo. Predvideva se remi med Celikom in Vardarjem. Ogorčen boj se obeta tudi v Nišu, kjer bo domači Radnički igral proti Rijeki. Obe enajsterici imata po 10 točk.

Velež, ki je precej nizko na lestvici, pa bo moral nujno osvojiti obe točki v tekmi z Vojvodino. Zagrebški Dinamo pa bo sprejel v goste skromno moštvo Bora.

Tako na naših igriščih

Danes bodo naše enajsterice v šestem kolu 2. AL in četrtem kolu 3. AL igrale v sledečih postavah:

TRENER JUGOSLOVANSKE KOŠARKARSKE REPREZENTANCE PRI NAS

Mirko Novosel: «Čeprav imate omejen izbor, vseeno pa dobro delate s fanti»

Tako se je Novosel izrazil o Borovih košarkarjih in o trenerju Štoklju

CITA OCINA

PRIMORSKI DNEVNIK

Mirko Novosel

Mirko Novosel, trener jugoslovanske košarkarske reprezentance, so je dva dni mudil v Trstu. Med drugim je obiskal tudi Borove košarkarje (naraščajnike in kadete), ki so trenirali pod vodstvom Reneta Štoklja.

Novosel si je skrbno ogledal naše fante. Vprašali smo ga za mnenje.

«Vaš trener dobro dela s fanti, kar je za jamstvo za dober uspeh. Med naraščajniki bi omenil Andreja Udoviča in Bruna Furlana. To sta perspektivna igralca. Udovič bo moral predvsem popraviti met iz skoka. Furlan pa bo moral predvsem paziti na navadne napake. Sicer pa je to borben igralec. Pri ostalih sem opazil agresivnost in zagrinženost na treningih.»

Pri nas ni velikega izbora igralcev, treba je delati s tem, kar imamo na razpolago.

«Prav zaradi tega ti pravim, da vaš trener dobro dela. Trener veliko pomeni v ekipi.»

Po naraščajnikih so na igriščih stopili kadeti. Novosel se je takoj pozanimal ob Borovem centru Karletu Ražnu.

«Ta plavalci se dobro premika. Visok je in zadovoljivo obvlada košarkarske elemente. Moral bo ojačati skok. Če bi ta fant treniral dvakrat dnevno, bi lahko marsikaj napravil...»

(Pomislim, kje bi lahko treniral in kako!)

Greva na večerjo. Pogovor je seveda o košarki.

«Prihodnje leto bo v Beogradu evropsko prvenstvo, kam meri Jugoslavija?»

Nastopali bomo pred lastnim občinstvom. Vsi bodo od nas zahtevali zlato. Naloga bo izredno težka. Boinem se predvsem Sovjetov, pa tudi Italijanov, Špancev. Skratka, ni lahkih nasprotnikov.

«Slišal sem, da si že sestavil seznam standardnih jugoslovanskih reprezentantov.»

V sedmem kolu «D» lige bosta Pro Gorizia in Ponziana igrali pred domačim občinstvom, Triestina pa bo šla v goste enajsterici Caorle.

PRO GORIZIA

Kriza v odboru Pro Gorizie se ni še končala. Na obnem zboru, ki je bil sklican 25. oktobra, je prišlo le do začasne rešitve z izvolitvijo sedemčlanskega odbora (razen predsednika Protta so vsi podali ostavko), ki ima nalogo, da skuša v najkrajšem času rešiti krizo v vodstvu društva. To seveda nekoliko vpliva tudi na nogometaše, čeprav v tehničnem vodstvu ni prišlo do sprememb. Trener Franzot skrbno pripravlja moštvo za nedeljsko tekmo z Rovigom, ki bo precej naporna za Pro Gorizio, ki po postavljenju, da bodo gostje zaradi kočljivega položaja na lestvici prišli v Gorico z namenom, da odnesejo točko. Za nedeljski nastop bo imel trener Franzot na razpolago tudi tri nove «novembrske» nakupe predsednika Protta, in sicer bralnika Gazzola, napadalca Gardena, in desno krilo Trevisana. Pro Gorio bo Pro Gorizia igrala v sledeči postavi: Siricano, Furlani, Gazzola, Zoratti, Tomovini, Bianchi, Trevisan, Domenghetti, Gardella, Donda, Omizolo, 12. Plesničar.

Kaj pa Rovigo? V lanskoli sezoni je ekipa Roviga zasedla peto mesto v svoji skupini in letos so vsi predvidevali, da bo «out sider» te skupine, ker se je znatno ojačala. Predsednik Roviga Ferrari je skrbel predvsem za pomladitev moštva in nabavil kar osem obetajočih nogometašev. S tem pa se je ekipa popolnoma obnovila in mor-

GAJA: Kante, Strančak E. Grigić, Gojča, Sosić, Čuk, B. Grigić, Baldassin, Vrše, Rismond, Kalc, 12. Grigić, 13. Krizmančič. MLADOST: S. Ferfolja, Grigolet, Jarc, Visintin, Gellini, Dužman, K. Ferfolja, Marizza, Devetak, Francos, E. Ferfolja. PRIMOREC: V. Kralj, Papaticco, Sluga, Sosić, B. Čuk, Krizmančič, M. Kralj, V. Možina, P. Kralj, Manzutto, B. Kralj, 12. Ravalico, 13. Husu, 14. Mervic. SOVODNJE: G. Marson, Pozzovivo, Marušić, Gruden, Ferfolja, Petecjan, Kovic, Sambo, Zavadlav, B. Marson, Florenin. UNION: Tessanris, Del Zio, F. D'Agno, Vidal, Bencic, Sartori, Vicini, Daris, V. D'Agno, Paludetto, Attini.

B. R.

V SEDMEM KOLU ITALIJANSKE NOGOMETNE D LIGE

Zelo ojačeni Ponziana in Pro Gorizia startata na domačih tleh za zmago

Triestina s prodajami zelo aktivna na «novembrski nogometni borzi»

Bo tudi tokrat Goffi, napadalec Triestine, uspešen?

da to je glavni vzrok za negativne izide Roviga. V ekipi Roviga so do sedaj prišli najbolj od izraza branilce Brunello, ki večkrat teče v napad, desno krilo Maruzzo, ki skupno s Pianto sestavlja napadalno dvojico in vratar Bertella. Rovigo igra precej organizirano na sredini igrišča, kjer ima vedno štiri ali pet nogometašev, obramba pa je morda nekoliko počasna.

PONZIANA

Na novembrski borzi nogometašev si je Ponziana zagotovila 26-letnega režiserja Belluna Miorandija, ki je že nastopal pri Solbiatense, Roveretu, Spal in zadnje dve leti pri Bellunu. Tudi letos je Miorandi že odigral pet tekem z Bellunom. Poleg tega pa se Ponziana zanima še za krilca Turija (Marsala). Končala se je tudi polemika z vratarjem Zadelom, ki bo že v nedeljo med rezervami. Trener Russo za nedeljsko tekmo nima problemov in bo poslal na igrišče sledečo postavo: Magris, Cattonar, Cirello, G. Gerin, Del Piccolo, Ravalico, Dalle Crode, Vidonisi, Momesso, Lenardon, Januzzi, 12. Zadel, 13. Bembo, 14. Tricarico.

Kaj pa nasprotnik? Portogruaro je solidna ekipa, ki je lansko leto zasedla deveto mesto na končni lestvici. Letos je vodstvo Portogruara prodalo nekaj mladih obetajočih nogometašev, kupilo pa režiserja Ienica iz Vareseja Sacchia, branilca Lazzara in napadalca Zanona. Ne smemo pa pozabiti, da v svoji sredi «ima» Portogruaro spretno krilo Biasottija, ki je do sedaj dosegel že tri gole. Trener Portogruara Soldo bo poslal na igrišče sledečo postavo: Sartorello, Lazzaro, Troncon, Chiavero, Bergamo, Dalla Venezia, Mussini, Biasotto, Zanon, Sacchi, Gaiotti, 12. Canella, 13. Zorzo, 14. Basso.

TRIESTINA

Tudi Triestina je bila precej aktivna na novembrski borzi. Ta teden je vodstvo Triestine prodalo oziroma posodilo Tamellini Iesini, Gerettija in Piemontea Morroneja (Cosenza) in Venerija (Civitavecchia). V Caorle je Triestina odpotovala danes zjutraj s posebnim avtobusom. Trener Tagliavini je že javil postavo moštva: Fontana, Berti, Lucchetta, Zanini, De Luca, Pierbattista, Garofalo, Foresti, Goffi, Tosetto, Dri, 12. Ianza, 13. Riva, 14. Fontana. Enajsterica Caorle je do sedaj

na domačih tleh dvakrat zmagala (Thiene in Sampietrese), točko je prepusila le solidnemu Trevisu, katerega je sicer prav v nedeljo premagala Triestina. Naloga Tržičanov kot zglela bo naporna, vendar so navijači prepričani v uspešno gostovanje Triestine.

B. R.

ŽENSKI NOGOMET NA PROSEKU

Primorje - Rivignano

V okviru ženskega nogometnega deželnega pokala bo enajsterica Primorja sprejela v goste ekipo Rivignano. Tekma bo jutri, ob 14.30 na Proseku.

OBVESTILA

ŠD Breg obvešča, da se bo v torek, 5. t.m. ob 21.30 začela v dolinski občinski telovadnici telovadba za odrasle.

SPDT obvešča, da bo predsmučarska telovadba za odrasle ob ponedeljkih in četrkih od 20. do 21. ure začasno v dvorani Cankar v Ul. Montecchi 6.

SPDT priredi

1. CIKLUS SMUČARSKEGA

TEČAJA 1974/75

ob naslednjih nedeljah: 1., 8. in 15. decembra v kraju, ki bo določen na podlagi snežnih razmer. Prijavilo se lahko samo član SPDT, ki so poravnali članarino 1974. Prijave v Trstu, Ul. Geppa 9 do 6. novembra. Tam lahko člani položijo tudi kavelj za vpis (3.000 lir), poravnajo članarino, vpišejo pa se lahko tudi novi člani.

SPDT obvešča, da bo v torek, 8. novembra sejem rabljene smučarske opreme v Trstu, Ul. Geppa 9. Vsi zainteresirani naj se pripravijo pravočasno.

SPDT obvešča, da je vpisovanje tečajnikov za predsmučarsko telovadbo:

- na Proseku, v športni trgovini Starc;
- na Opčinah, v cvetličarni Ana (Proseška 35);
- v Kržu, tel. št. 220-215 od 16.00 do 18.00;
- za mesto, v Ul. Geppa 9.

Športni krožek Kras organizira 10. novembra 1974 ob priliki martinovanja v Bartu enodnevnih avtobusni izlet v Benčko Slovenijo. Poleg ekshibicijskega nastopa namiznotenih igral Krasa sta predvidena še nastopa mladinskega pevskega zbora «Rdeča zvezda» iz Saleza in ansambla Lojzeta Furlana iz Zgonika. Vpisovanje pri vaskih poverjenikih in na sedežu ZSSDI v Ul. Geppa 9, tel. 31-119.

Košarkarska sekcija SZ Bor obvešča vse tiste, ki bi se radi začeli udeleževati v košarki (minibasketu), da bo vpisovanje za letnik 1962 in majše v torek na stadionu «I. maj» v Trstu, Vredelska cesta 7, od 16. ure dalje.

Športno združenje Bor obvešča, da je nova telefonska številka sedeža združenja in stadiona «Prvi maj» 51-377.

Na naših nogometnih igriščih

Se bosta trener Vatta in vratar Štoka (oba Primorje) tudi po današnji tekmi tako kisto držala?

Posnetek tekme naraščajnikov Breg — Rosandra

Lep poseg vratarja Zarje Faventa v tekmi 2. AL z Duinom

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 3. novembra 1974

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku

Primorje — Juventus

14.30 v Nabrežini

Duino — Vesna

14.30 v Kržu

Campanelle — Zaria

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Kržu

Acconciatori — Breg

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — Baxter

14.30 v Padričah

Primorec — Gaja

14.30 v Trziču

Libertas Tržič — Mladost

14.30 v Štandrezu

Sovodnje — Fossalon

KOŠARKA

MLADINCI

11.00 v Škedinju

Servolana — Bor

JUTRI

Ponedeljek, 4. novembra 1974

NOGOMET

MLADINCI

11.15 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — Maggesana

10.00 v Bazovici

Zaria — Demacori

9.30 v Trstu, Ul. Flavija

Libertas TS — Vesna

10.00 v Padričah

Primorec — CMM

10.00 na Proseku

Primorje — Barcola

NARAŠČAJNIKI

11.15 v Trstu, Sv. Alojzij

Esperia SA — Vesna

10.00 na Opčinah

Opicina Cremcaffè — Primorje

12.45 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — Breg

ZACETNIKI

11.00 v Dolini

Breg — Cremcaffè

KOŠARKA

CLANI

10.30 v Dolini

Bor — Libertas Trst

Tekmovanje se bo nadaljevalo 6. novembra, 9. novembra pa ga bodo zaključili z nagraditveno slovesnostjo.